

**ADMINISTRAȚIA DE STAT A AVIAȚIEI CIVILE A
REPUBLICII MOLDOVA**

Reglementări Aeronautice Civile

RAC – AOA

Autorizarea operatorilor aerieni

C U P R I N S:

CUPRINS	C-1
LISTA DE CONTROL A PAGINILOR	LC-1
REGULI DE AMENDARE	RA-1
INDEXUL AMENDAMENTELOR	IA-1
PREAMBUL	P-1
<u>SECȚIUNEA A</u> <u>DEFINIȚII ȘI ABREVIERI; PREVEDERI GENERALE</u>	A-1
CAPITOLUL I DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	A-1
RAC-AOA 0001 Definiții	A-1
RAC-AOA 0005 Abrevieri	A-4
CAPITOLUL II PREVEDERI GENERALE	A-6
RAC-AOA 0010 Generalități	A-6
RAC-AOA 0015 Conținut și aplicabilitate	A-6
RAC-AOA 0020 Scopul autorizării, inspecției și supravegherii operatorilor aerieni	A-7
RAC-AOA 0025 Responsabilități și obligații	A-7
RAC-AOA 0030 Documente de autorizare	A-7
RAC-AOA 0035 Perioada de valabilitate a AOA	A-8
<u>SECȚIUNEA B</u> <u>CERINȚE ȘI CONDIȚII STABILITE PENTRU AUTORIZAREA OPERATORILOR AERIENI</u>	B-1
CAPITOLUL I CERINȚE ȘI CONDIȚII GENERALE	B-1
RAC-AOA 0040 Condiții pentru admiterea solicitării de autorizare	B-1
RAC-AOA 0045 Cerințe generale pentru autorizarea inițială/prelungirea valabilității AOA	B-1
RAC-AOA 0050 Condiții pentru autorizarea operatorului aerian, modificarea sau prelungirea valabilității AOA	B-2
CAPITOLUL II CERINȚE ADMINISTRATIVE	B-4
RAC-AOA 0055 Cerere pentru autorizare	B-4
RAC-AOA 0060 Documentația de însoțire a cererii pentru acordarea AOA	B-4
RAC-AOA 0065 Termene	B-4
CAPITOLUL III CERINȚE PRIVIND SISTEMUL DE ÎNTREȚINERE TEHNICĂ A AERONAVELOR	B-5
RAC-AOA 0070 Prevederi generale	B-5
RAC-AOA 0075 Documentația pentru autorizarea sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor al unui operator aerian	B-5
RAC-AOA 0080 Responsabilități pentru întreținerea tehnică a aeronavelor	B-5
RAC-AOA 0085 Managementul pentru întreținerea tehnică a aeronavelor	B-6
RAC-AOA 0090 Sistemul de asigurare a calității întreținerii tehnice	B-6
RAC-AOA 0095 Memoriul de prezentare a activității de întreținere tehnică a aeronavelor operatorului aerian (MME)	B-7
RAC-AOA 0100 Programul de întreținere tehnică a aeronavelor	B-7
RAC-AOA 0105 Instruirea personalului	B-7
RAC-AOA 0110 Sistemul de evidență a stării tehnice a aeronavelor (Jurnalul tehnic al aeronavei)	B-8
RAC-AOA 0115 Sistemul de înregistrări privind întreținerea tehnică a aeronavei	B-8
RAC-AOA 0120 Cazuri de asigurare a nivelului echivalent de siguranță a zborurilor	B-9

CAPITOLUL IV	CERINȚE ECONOMICE	B-10
RAC-AOA 0125	Cerințe pentru obținerea AOA	B-10
CAPITOLUL V	CERINȚE OPERAȚIONALE	B-11
RAC-AOA 0130	Controlul și supravegherea operațională	B-11
RAC-AOA 0135	Manualul Operațional de Zbor	B-11
RAC-AOA 0140	Lista echipamentului minim (MEL)	B-12
RAC-AOA 0145	Competența personalului responsabil de operațiunile de zbor ..	B-12
RAC-AOA 0150	Limba de comunicare	B-12
RAC-AOA 0155	Informarea privind serviciile de căutare și salvare și asupra echipamentelor de supraviețuire și urgență de la bordul aeronavei	B-12
RAC-AOA 0160	Documente obligatorii la bordul aeronavelor pentru fiecare zbor	B-13
RAC-AOA 0165	Stabilirea de proceduri	B-14
RAC-AOA 0170	Folosirea serviciilor de navigație aeriană	B-14
RAC-AOA 0175	Acceptarea aerodromurilor de către solicitantul/operatorul aerian	B-14
RAC-AOA 0180	Minimele de operare	B-14
RAC-AOA 0185	Reguli de zbor aplicabile	B-14
RAC-AOA 0190	Procedurile de zbor aplicabile	B-15
RAC-AOA 0195	Procedurile de reducere a zgomotului	B-15
RAC-AOA 0200	Rute și zone de operare; Operarea aeronavelor cu unul sau două motoare	B-15
RAC-AOA 0205	Stabilirea altitudinilor minime de efectuare în siguranță a zborului	B-15
RAC-AOA 0210	Asigurarea cantității necesare de combustibil la bord	B-15
RAC-AOA 0215	Masa și centrajul	B-16
RAC-AOA 0220	Manualul de Zbor al aeronavei	B-16
RAC-AOA 0225	Jurnalul de bord („Journey log”)	B-16
RAC-AOA 0230	Manuale, jurnale și documente de evidență și perioada de păstrare a acestora	B-16
RAC-AOA 0235	Operarea în toate condițiile meteorologice	B-16
RAC-AOA 0240	Performanțele și echipamentele aeronavelor	B-17
<u>SECȚIUNEA C</u>	<u>PROCEDURA DE AUTORIZARE A OPERATORILOR AERIENI</u>	C-1
CAPITOLUL I	PREVEDERI GENERALE	C-1
RAC-AOA 0245	Semnificația autorizării	C-1
RAC-AOA 0250	Etapetele autorizării	C-1
CAPITOLUL II	SOLICITAREA AUTORIZĂRII	C-2
RAC-AOA 0255	Informarea solicitantului	C-2
RAC-AOA 0260	Solicitarea AOA	C-2
CAPITOLUL III	EVALUAREA PRELIMINARĂ A SOLICITĂRII DE AUTORIZARE	C-3
RAC-AOA 0265	Scopul evaluării preliminare	C-3
RAC-AOA 0270	Analiza aspectelor legale, financiare și economice	C-3
RAC-AOA 0275	Evaluarea aspectelor tehnice	C-3
RAC-AOA 0280	Finalizarea evaluării preliminare	C-4
CAPITOLUL IV	INSPECȚIA OPERAȚIONALĂ ȘI A SISTEMULUI DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR ÎN VEDEREA AUTORIZĂRII ...	C-5
RAC-AOA 0285	Scopul inspecției	C-5
RAC-AOA 0290	Conținutul inspecției operaționale	C-5
RAC-AOA 0295	Conținutul inspecției sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor	C-5
RAC-AOA 0300	Prezentarea rezultatelor inspecției	C-5

CAPITOLUL V	ACORDAREA AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN	C-7
RAC-AOA 0305	Decizia de acordare/neacordare a AOA	C-7
RAC-AOA 0310	Conținutul Autorizației de Operator Aerian	C-7
RAC-AOA 0315	Activități după acordarea Autorizației de Operator Aerian	C-7
CAPITOLUL VI	PRELUNGIREA VALABILITĂȚII ȘI MODIFICAREA AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN	C-8
RAC-AOA 0320	Prelungirea valabilității Autorizației de Operator aerian	C-8
RAC-AOA 0325	Modificarea Autorizației de operator aerian	C-8
CAPITOLUL VII	SUSPENDAREA ȘI REVOCAREA AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN	C-9
RAC-AOA 0330	Prevederi generale	C-9
RAC-AOA 0335	Contestații	C-9
<u>SECȚIUNEA D</u>	<u>SUPRAVEGHEREA CONTINUĂ A OPERATORILOR AERIENI</u>	D-1
RAC-AOA 0340	Scopul supravegherii	D-1
RAC-AOA 0345	Organizarea supravegherii operatorilor aerieni	D-1
RAC-AOA 0350	Măsuri corective	D-1
Anexa nr. 1	Clasificarea operațiunilor aeriene.....	Anexe-1
Anexa nr. 2	Specimen de cerere pentru acordarea, modificarea, prelungirea valabilității Autorizației de operator aerian	Anexe-2
Anexa nr. 3	Autorizație de Operator Aerian	Anexe 8

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR

Data primei ediții: 30/03/2001

Următoarele pagini ale RAC-AOA sînt în vigoare:

Numărul paginii	Editia/Data 9
C-1	30/03/2001
C-2	30/03/2001
C-3	30/03/2001
LC-1	11/07/2008
RA-1	30/03/2001
IA-1	11/07/2008
P-1	30/03/2001
A-1	30/03/2001
A-2	30/03/2001
A-3	30/03/2001
A-4	30/03/2001
A-5	30/03/2001
A-6	30/03/2001
A-7	30/03/2001
A-8	30/03/2001
B-1	30/03/2001
B-2	30/03/2001
B-3	30/03/2001
B-4	30/03/2001
B-5	30/03/2001
B-6	30/03/2001
B-7	30/03/2001
B-8	30/03/2001
B-9	30/03/2001
B-10	30/03/2001
B-11	30/03/2001
B-12	30/03/2001
B-13	30/03/2001
B-14	30/03/2001
B-15	30/03/2001
B-16	30/03/2001
B-17	30/03/2001
C-1	30/03/2001
C-2	30/03/2001
C-3	11/07/2008
C-4	30/03/2001
C-5	30/03/2001
C-6	30/03/2001
C-7	30/03/2001
C-8	30/03/2001
C-9	30/03/2001
D-1	30/03/2001
Anexe-1	30/03/2001
Anexe-2	30/03/2001
Anexe-3	30/03/2001
Anexe-4	30/03/2001
Anexe-5	30/03/2001
Anexe-6	30/03/2001
Anexe-7	30/03/2001
Anexe-8	30/03/2001
Anexe-9	30/03/2001
Anexe-10	30/03/2001
Anexe-11	30/03/2001

REGULI DE AMENDARE

Prezenta reglementare este amendabilă în următoarele condiții:

- (1) Modificarea prevederilor prezentei reglementări se poate face numai prin amendament;
- (2) Amendamentul se aprobă prin Ordinul Directorului general al Administrației de Stat a Aviației Civile;
- (3) După aprobarea amendamentului, fiecare deținător al reglementării în cauză va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.

P R E A M B U L

1. Activitatea aeronautică civilă pe teritoriul și în spațiul aerian al Republicii Moldova este reglementată prin Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 23.10.1997, prin actele normative în domeniu, elaborate în conformitate cu Legea aviației civile și prevederile Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944 și ale altor convenții și acorduri la care Republica Moldova este parte.

2. În scopul asigurării siguranței zborului, Administrația de Stat a Aviației Civile emite, în calitate sa de organ de specialitate al administrației publice centrale în domeniul aviației civile, reglementări obligatorii de certificare și autorizare a agenților aeronautici civili, conforme cu reglementările, standardele, practicile recomandate și procedurile elaborate de Organizația Aviației Civile Internaționale, de Conferința Europeană a Aviației Civile și de alte organisme internaționale de aviație civilă la care Republica Moldova este parte și asigură controlul respectării acestora.

3. Administrația de Stat a Aviației Civile este organul tehnic specializat care elaborează, administrează și asigură aplicarea Reglementărilor aeronautice civile, și în acest scop evaluează și supraveghează operatorii aerieni din punct de vedere al îndeplinirii și menținerii condițiilor de siguranță a operațiunilor aeriene și eliberează, suspendă sau revocă documentele de autorizare a acestora.

4. Persoanele fizice și juridice care își propun să se angajeze în operarea aeronavelor și operatorii aerieni care organizează și execută operațiuni de aviație civilă sunt obligatori să respecte reglementările aeronautice civile emise de către Administrația de Stat a Aviației Civile și să se supună activităților de evaluare, inspecție și supraveghere întreprinse de către Administrația de Stat a Aviației Civile în conformitate cu prezenta reglementare.

5. Reglementările aeronautice civile (**RAC**) emise de către Administrația de Stat a Aviației Civile cuprind norme, proceduri sau standarde specifice activităților aeronautice civile și acestea se bazează pe prevederile Convenției privind aviația civilă internațională și pe anexele la aceasta și sunt compatibile cu cerințele Autorităților Aeronautice Unite, organism specializat al Conferinței Europene a Aviației Civile.

6. Reglementarea privind autorizarea operatorilor aerieni (**RAC-AOA**) are la bază Anexa 6 la Convenția privind aviația civilă internațională, este elaborată în conformitate cu indicațiile Manualului Organizației Aviației Civile Internaționale privind procedurile pentru inspecția operațiunilor, certificarea și supravegherea continuă a operatorilor aerieni (DOC 8335-AN/879) și îndeplinește cerințele Autorităților Aeronautice Unite, în acest domeniu, cuprinse în JAR-OPS.

7. Amendamentele la Reglementările aeronautice civile **RAC-AOA** sunt completări, modificări, anulări ale unor prevederi existente ori introducerea unor prevederi noi care se aplică prin schimbarea unor pagini din reglementarea respectivă, în baza unui ordin al Directorului general al Administrației de Stat a Aviației Civile. Textul amendamentului devine aplicabil de la data specificată pe pagina amendată. În partea de jos a paginii se va evidenția numărul amendamentului și data punerii în aplicare.

8. Detaliile privind modul de conformare cu prevederile RAC-AOA, precum și cele pentru explicarea conținutului sunt prezentate în Circularele emise de către Administrația de Stat a Aviației Civile.

9. Pentru punerea în aplicare a Reglementărilor aeronautice civile **RAC-AOA**, Administrația de Stat a Aviației Civile emite directive, ordine, instrucțiuni, norme tehnice, proceduri.

SECȚIUNEA A DEFINIȚII ȘI ABREVIERI; PREVEDERI GENERALE**CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI****RAC-AOC 0001 Definiții**

Atunci când sînt folosiți în prezenta Reglementare, termenii de mai jos au următoarele înțelesuri:

(1) **Acceptat/acceptabil** (*Accepted/acceptable*) - indicație pozitivă despre anumite subiecte și propuneri pe care Administrația de Stat a Aviației Civile le consideră compatibile cu scopul propus.

(2) **Aeronavă** (*Aircraft*) – orice aparat care se menține în atmosferă cu ajutorul altor reacții ale aerului decît cele asupra suprafeței pămîntului.

(3) **Aeronava ultra-ușoară** (*Ultralight aircraft*) - aeronavă propulsată cu elice, capabilă să transporte maxim două persoane, inclusiv pilotul, și a cărei masă maximă de decolare nu depășește 480 kg.

(4) **Audit** (*Audit*) - inspecție sau examinare oficială în vederea determinării eficienței, siguranței, calității și altor aspecte.

(5) **Autorizarea operatorului aerian** - procedură oficială efectuată în scopul constatării îndeplinirii de către un operator aerian a cerințelor generale în vederea eliberării Autorizației de Operator Aerian.

(6) **Autorizație de Operator Aerian** - document care atestă autorizarea unui operator aerian să efectueze activități de lucru aerian sau de aviație generală.

(7) **Certificarea operatorului aerian** (*Air Operator Certification*) – procedură oficială efectuată în scopul constatării îndeplinirii de către un operator aerian a cerințelor generale în vederea eliberării Certificatului de Operator Aerian.

(8) **Certificat de Operator Aerian** (*Air Operator Certificate*) – document care atestă autorizarea unui operator aerian de a efectua activități de transport aerian comercial.

(9) **Certificat de înmatriculare a aeronavei** (*Certificate of Registration*) - document individual, obligatoriu la bordul fiecărei aeronave, prin care se atestă naționalitatea acesteia și în care sînt înscrise datele de identificare și însemnele de înregistrare.

(10) **Certificat de navigabilitate** (*Certificate of Airworthiness*) - document prin care se atestă că aeronava sau componentele ei corespund normelor de navigabilitate în urma efectuării inspecției, reparației sau deservirii tehnice a aeronavei sau componentelor acesteia.

(11) **Certificat de punere/repunere în serviciu a aeronavei** - document care atestă că toate activitățile de întreținere tehnică a aeronavei și a componentelor acesteia au fost executate de către o organizație de întreținere autorizată și că aeronava poate fi operată în condiții de siguranță a zborului.

(12) **Control înainte de zbor** (*Pre-flight check*) - control efectuat de către echipaj înaintea zborului în scopul asigurării asupra faptului pregătirii aeronavei pentru misiunea care urmează să fie executată; controlul înainte de zbor nu include remedierea defectelor.

(13) **Defecțiune** (*Defection*) - nesatisfacerea cerințelor referitoare la operarea aeronavei sau a unui component de aeronavă cu asigurarea siguranței zborului.

(14) **Evaluare** (*Valuation*) - constatarea îndeplinirii sau neîndeplinirii condițiilor impuse solicitantului unui Certificat/Autorizații de operator aerian.

(15) **Handling** - ansamblul serviciilor specializate asigurate la sol, destinate deservirii pasagerilor, bagajelor, cargoului și aeronavelor.

(16) **Închiriere în sistem DRY LEASE** - închirierea unei aeronave fără echipaj care este operată în baza Certificatului/Autorizației de Operator Aerian al operatorului care a luat în chirie aeronava.

(17) **Închiriere în sistem WET LEASE** - închirierea unei aeronave cu echipaj care este exploatată în baza Certificatului/Autorizației de Operator Aerian al operatorului care a dat în chirie aeronava.

(18) **Inspecție** (*Inspection*) - examinarea unei aeronave sau unui component de aeronavă în scopul stabilirii conformității cu standardele în vigoare.

(19) **Întreținere** (*Maintenance*) - oricare tip de reparație sau combinațiile dintre reparația capitală, reparație, inspecție, înlocuire, modificare sau remedierea defectelor unei aeronave sau component de aeronavă.

(20) **Manual Operațional de Zbor** (*Flight Operations Manual*) - document elaborat de către operatorul aerian care stabilește reguli, instrucțiuni și recomandări pentru personalul aeronautic la exercitarea atribuțiilor sale.

(21) **Memoriu de prezentare** - informare scrisă detaliată cu privire la modul de constituire și organizare a operatorului aerian, obiectul de activitate, facilități, activitatea prezentă și de perspectivă a acestuia.

(22) **Memoriul de prezentare a managementului întreținerii tehnice a aeronavelor operatorului aerian** (*Maintenance Management Exposition*) - document care prezintă politica operatorului privind întreținerea tehnică a aeronavelor operate și descrie sistemul prin care aceasta este implementată, stabilind procedurile, mijloacele și metodele utilizate.

(23) **Memoriul de prezentare a activității organizației de întreținere tehnică a aeronavelor** (*Maintenance Organization Exposition*) – document care prezintă politica organizației de întreținere tehnică privind reparația și întreținerea tehnică a aeronavelor, descrierea sistemului cu ajutorul căruia ea este implementată, stabilește procedurile, mijloacele și metodele utilizate.

(24) **Navigabilitate** (*Airworthiness*) - caracteristica aeronavei pregătită pentru zbor ce determină conformitatea acesteia cu reglementările privind admiterea aeronavei respective pentru executarea zborului.

(25) **Neconformitate** (*Nonconformity*) - nesatisfacerea condițiilor speciale, stabilite în reglementările aplicabile.

(26) **Operator aerian** (*Operator*) – persoană fizică sau juridică angajată sau care își propune să se angajeze în operarea aeronavelor.

(27) **Organizație** (*Organization*) - persoană juridică sau parte specializată a unui operator aerian, constituită în scopul îndeplinirii unor sarcini specifice (ex: întreținerea tehnică a aeronavelor).

(28) **Program de întreținere tehnică** (*Maintenance Programme*) - totalitatea lucrărilor de întreținere, precum și frecvența acestora, care se execută la aeronave, motoare, echipamente și la componentele acestora în scopul menținerii navigabilității lor.

(29) **Program de securitate aeronautică** (*Aviation Security Programme*) – document în care se stabilește ansamblul de măsuri destinate protejării activităților aeronautice civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

(30) **Renunțare** (*Refusal*) - cerere formală scrisă înaintată de agentul aeronautic către Administrația de Stat a Aviației Civile în vederea anulării de către aceasta a Certificatului/Autorizației de operator aerian. În acest caz, organizația renunță efectiv la drepturile acordate prin Certificat/Autorizație, iar după anulare nu mai poate emite documente de punere în serviciu a aeronavei sau alte declarații în baza Certificatului/Autorizației de operator aerian, fiind obligată să elimine din documentele sale toate referințele respective.

(31) **Revocare** (*Revocation*) - reprezintă anularea de către Administrația de Stat a Aviației Civile a Certificatului/Autorizației de operator aerian. În acest caz, toate drepturile acordate prin Certificat/Autorizație sunt retrase, iar după revocare organizația nu mai poate emite documente de punere în serviciu sau alte declarații în baza Certificatului/Autorizației de operator aerian, fiind obligată să elimine din documentele sale toate referințele respective.

(32) **Securitate aeronautică** (*Aviation security*) - ansamblul de măsuri, resurse umane și materiale prevăzute pentru protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

(33) **Siguranța zborului** (*Flight Safety*) – caracteristică complexă a activității aeronautice care determină capacitatea executării zborurilor în afara pericolului pentru viața și sănătatea oamenilor, precum și capacitatea evitării producerii de pagube materiale, urmare unui accident aeronautic, deteriorării aeronavei sau componentelor acesteia.

(34) **Sistemul calității** (*Quality System*) - ansamblul de structuri organizatorice, responsabilități, proceduri, procese și resurse, care au ca scop asigurarea calității în activitatea respectivă.

(35) **Solicitant** (*Applicant*) - persoană fizică sau juridică care solicită eliberarea, prelungirea valabilității, modificarea sau completarea Certificatului/Autorizației de operator aerian.

(36) **Standard aprobat** (*Approved standard*) - normativ tehnic aprobat de către Administrația de Stat a Aviației Civile care se referă la proiectare, fabricație, întreținere, calitate.

(37) **Suspendarea AOC sau AOA** (*AOC or AOA suspension*) – măsura, constând în retragerea temporară sau totală, pentru o perioadă determinată, de regulă ce nu depășește 6 luni, a dreptului de a efectua operațiuni aeriene.

(38) **Titlu de deținere** (*Title of hold*) - contract de închiriere, contract de împrumut de folosință sau alt act juridic prin care se transmite, în condițiile legii, dreptul de posesie și folosință a aeronavei civile.

(39) **Titlu de proprietate** (*Title of ownership*) - contract de vânzare-cumpărare, hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă sau orice alt act juridic prin care se transmite, în condițiile legii, proprietatea asupra aeronavei civile.

(40) **Verificare din zbor (inspecție din zbor)** (*In-flight inspection*) - evaluare sistematică de la bordul aeronavei în zbor, prin proceduri stabilite și cu echipament specializat a performanțelor, caracteristicilor, preciziei și conformității parametrilor mășurați cu cei declarați ai instalațiilor și echipamentelor de comunicație, navigație și supraveghere, de la sol.

(41) **Verificare în zbor (inspecție în zbor) (Flight inspection)** - evaluare sistematică la bord de către personalul aeronautic calificat corespunzător a performanțelor și conformității cu standardele existente privind siguranța zborului, a personalului aeronautic, a aeronavei sau a operatorului aerian.

RAC-AOC 0005 Abrevieri

A.S.A.C.	-	Administrația de Stat a Aviației Civile;
AIP	-	Publicația de Informare Aeronautică (<i>Aeronautical Information Publication</i>);
AOA	-	Autorizație de Operator Aerian;
AOC	-	Certificat de Operator Aerian (<i>Air Operator Certificate</i>);
ATS	-	Servicii de Trafic Aerian (<i>Air Traffic Services</i>);
AWO	-	Operațiuni în toate condițiile meteorologice (<i>All Weather Operations</i>);
CAT II/III	-	Categoria II și III de apropiere/aterizare de precizie instrumentală (<i>Category II and III operation</i>);
CDL	-	Lista deviațiilor de la configurație (<i>Configuration Deviation List</i>);
ETOPS	-	Sistem de performanțe pentru operațiuni extinse ale aeronavelor cu două motoare (<i>Extended Range Twin Engine Operations</i>);
IATA	-	Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni (<i>International Air Transport Association</i>);
IFR	-	Reguli de zbor instrumental (<i>Instrumental Flight Rules</i>);
ITA	-	Întreținere tehnică a aeronavelor (<i>Aircraft maintenance</i>);
JAA	-	Autoritățile Aeronautice Unite (<i>Joint Aviation Authorities</i>);
JAR-OPS	-	Reglementarea Aeronautică Unică – Transportul aerian comercial (<i>Commercial Air Transportation</i>);
JAR	-	Reglementări Aeronautice Unice (<i>Joint Aviation Requirements</i>);
MEL	-	Lista echipamentului minim (<i>Minimum Equipment List</i>);
MMEL	-	Lista model a echipamentului minim (<i>Master Minimum Equipment List</i>);
MME	-	Memoriul de prezentare a managementului întreținerii tehnice a aeronavelor operatorului aerian (<i>Maintenance Management Exposition</i>);
MNPS	-	Sistem de performanțe minime de navigație aeriană (<i>Minimum Navigation Performances Specification</i>);
MOLDATSA	-	Întreprindere desemnată să asigure servicii de trafic aerian în spațiul aerian al Republicii Moldova (<i>Moldavian Air Traffic Services Authority</i>);
MOE	-	Memoriul de prezentare a activității organizației de întreținere tehnică a aeronavelor (<i>Maintenance Organization Exposition</i>);
MOU	-	Memorandum de înțelegere (<i>Memorandum of Understanding</i>);
NOTAM	-	Mesaj de notificare pentru piloți (<i>Notice to Airmen</i>);
O.A.C.I.	-	Organizația Aviației Civile Internaționale (<i>International Civil Aviation Organization</i>);
PINAC	-	Proceduri și instrucțiuni de navigabilitate pentru aviația civilă (<i>Airworthiness procedures and instruction for civil aviation</i>);
RAC-LS	-	Reglementarea Aeronautică Civilă privind închirierea aeronavelor;
RNAV	-	Navigație regională (<i>Regional Navigation</i>);

- RVSM - Minime reduse de eșalonare pe verticală (*Reduced Vertical Separation Minima*);
- TDG - Transportul bunurilor periculoase (*Transport of Dangerous Goods*);
- VFR - Reguli de zbor la vedere (*Visual Flight Rules*).

CAPITOLUL II PREVEDERI GENERALE**RAC-AOA 0010 Generalități**

(1) Operațiunile aeriene civile se clasifică astfel:

- (a) operațiuni de transport aerian comercial;
- (b) operațiuni de lucru aerian;
- (c) operațiuni de aviație generală.

Detalierea clasificării operațiunilor aeriene civile este prevăzută în Anexa nr. 1 a prezentelor Reglementări.

(2) Operațiunile de transport aerian comercial sînt transporturile de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă, efectuate pe baze comerciale de către operatorii aerieni care posedă AOC.

(3) Operațiunile de lucru aerian sînt cele efectuate de către operatorii aerieni, pe baze comerciale, pentru nevoile industriei, agriculturii, silviculturii, sănătății publice și protecției mediului, de căutare și salvare, cercetare științifică, fotografiere, monitorizare, publicitate, precum și în alte scopuri, stipulate în AOA.

(4) Operațiunile de aviație generală reprezintă zborurile care nu fac parte din categoriile prevăzute la transporturile aeriene comerciale și lucru aerian și includ transport aerian în interes propriu, zboruri în interes propriu, zboruri particulare și de agrement și zborurile sportive.

(5) O aeronavă civilă poate fi utilizată în operațiunile de lucru aerian și/sau aviație generală numai de către operatori aerieni certificați de către Administrația de Stat a Aviației Civile.

(6) Persoanele fizice sau juridice din Republica Moldova care își propun să desfășoare operațiuni de lucru aerian sau aviație generală trebuie, în vederea obținerii AOA, să îndeplinească cerințele **RAC-AOA**. Operatorii aerieni din Republica Moldova sînt obligați să respecte continuu, pe întreaga perioadă de activitate, cerințele de autorizare, inspecție și supraveghere continuă.

RAC-AOA 0015 Conținut și aplicabilitate

(1) Reglementarea aeronautică civilă – Autorizarea Operatorilor Aerieni (**RAC-AOA**) conține:

- (a) cerințele aplicabile pentru autorizarea operatorilor aerieni din Republica Moldova care își propun să desfășoare activități de:
 - lucru aerian, cu orice categorie de aeronave ;
 - aviație generală, după cum urmează:
 - (i) transport aerian în interes propriu efectuat cu o aeronavă avînd o greutate maximă la decolare mai mare de 5700 kg sau efectuat cu trei sau mai multe aeronave indiferent de greutatea acestora;
 - (ii) zboruri în interes propriu efectuate cu aeronavă avînd o greutate maximă la decolare mai mare de 5700 kg sau efectuate cu trei sau mai multe aeronave indiferent de greutatea acestora.
- (b) procedurile de autorizare, inspecție și supraveghere continuă a operatorilor aerieni care operează aeronave civile sînt menționate la RAC-AOA 0015 (a).

RAC-AOA 0020 Scopul autorizării, inspecției și supravegherii operatorilor aerieni

(1) Autorizarea operatorilor aerieni se execută în scopul asigurării că acesta, avînd principala responsabilitate în asigurarea siguranței zborului, este capabil și pregătit de a desfășura operațiunile aeriene pentru care solicită autorizarea în siguranță și eficientă și să se conformeze cerințelor reglementărilor în vigoare.

(2) Inspecția și supravegherea continuă a operatorilor aerieni se execută în scopul asigurării că operatorul aerian respectă permanent condițiile inițiale de autorizare și standardele de exploatare cerute.

RAC-AOA 0025 Responsabilități și obligații

(1) Operatorul aerian este responsabil în toate cazurile de asigurarea operării în siguranță a aeronavelor. Asigurarea operării în siguranță a aeronavelor trebuie să se efectueze prin respectarea riguroasă a cerințelor în vigoare.

(2) Operațiunile de lucru aerian și/sau aviație generală, prevăzute la RAC-AOA 0015, pot fi desfășurate numai de către operatori aerieni autorizați în conformitate cu **RAC-AOA**, cu respectarea cerințelor legislației și ale prezentei reglementări.

(3) Operatorul aerian va desfășura numai operațiunile de lucru aerian și/sau aviație generală pentru care a fost autorizat în conformitate cu **RAC-AOA**.

(4) Operatorul aerian va efectua operațiuni de lucru aerian și/sau aviație generală numai în conformitate cu condițiile prevăzute în AOA și numai în termenul de valabilitate al AOA.

(5) Operatorul sau solicitantul unui AOA sau a modificării ori prelungirii valabilității unui astfel de document, va asigura inspectorilor A.S.A.C. accesul la toate documentele necesare în vederea examinării tuturor aspectelor privind siguranța zborurilor pentru genurile de activitate solicitate și stabilirii capacității economice de a se confirma cerințelor reglementărilor aplicabile și a standardelor proprii declarate.

(6) Operatorul aerian sau solicitantul AOA va permite și va asigura accesul inspectorilor A.S.A.C. în organizația sa, precum și la oricare altă organizație care îi asigură servicii aeronautice autorizate, în scopul constatării conformării activității desfășurate cu cerințele **RAC-AOA**.

(7) Operatorul sau solicitantul unui AOA sau a modificării ori prelungirii valabilității unui astfel de document va asigura finanțarea tuturor cheltuielilor ce țin de desfășurarea procedurilor de autorizare, inspecțiilor sau anchetărilor efectuate de către inspectorii A.S.A.C. (transport, cazare, alimentare etc.).

(8) Operatorul aerian va asigura accesul la bordul aeronavelor sale oricărei persoane autorizate și desemnate de către A.S.A.C., inclusiv în cabina de pilotaj în timpul zborului. Comandantul aeronavei poate refuza accesul în cabina de pilotaj dacă consideră că siguranța zborului ar putea fi periclitată prin acesta.

(9) Operatorul aerian va asigura ca toți angajații săi să fie informați despre necesitatea respectării legilor, reglementărilor și procedurilor privind activitatea acestora, în oricare stat unde aceștia își desfășura activitatea.

RAC-AOA 0030 Documente de autorizare

(1) Numai Autorizația de Operator Aerian (AOA), emisă de către A.S.A.C., este documentul care atestă capacitatea și dreptul operatorului aerian de a efectua operațiuni de lucru aerian și/sau

aviație generală (transport aerian în interes propriu, zbor în interes propriu ale unui agent economic sau instituție cu o aeronavă ce depășește greutatea maximă la decolare de 5700 kg. sau care operează 3 sau mai multe aeronave indiferent de greutatea acestora).

(2) În cazul în care operatorul aerian autorizat solicită să efectueze alte operațiuni de lucru aerian și/sau aviație generală, ce nu sînt înscrise în propria AOA, precum și efectuarea operațiunilor de transport aerian comercial, A.S.A.C. emite documente separate corespunzătoare fiecărei grupe de operațiuni autorizate.

(3) Autorizația de Operator Aerian (AOA) este documentul care atestă capacitatea operatorului aerian de a efectua operațiuni de lucru aerian și/sau aviație generală și oferă dreptul de a efectua operațiunile pentru care a fost autorizat în condiții de siguranță a zborului și se referă exclusiv la operarea și întreținerea aeronavelor.

(4) Alte operațiuni de aviație generală decît cele prevăzute la **RAC-AOA 0015 (1) (a)** și care nu fac obiectul altor reglementări emise de A.S.A.C. se pot desfășura numai în baza următoarelor documente individuale valide:

- (a) Certificatul de personal navigant corespunzător;
- (b) Certificatul de înmatriculare a aeronavei;
- (c) Certificatul de navigabilitate a aeronavei;
- (d) Manualul de Zbor al aeronavei;
- (e) Manualul de întreținere a aeronavei;
- (f) Contractul de asigurare a întreținerii tehnice cu o organizație autorizată sau acceptată de către A.S.A.C.;
- (g) Contractul de asigurare pentru răspundere civilă față de terți, în cazul unor daune provocate acestora, pentru fiecare aeronavă operată.

RAC-AOA 0035 Perioada de valabilitate a AOA

Perioada de valabilitate pentru care se eliberează AOA este de la 6 pînă la 12 luni. În cazul satisfacerii cerințelor și condițiilor prevăzute în prezenta Reglementare și în baza rezultatelor pozitive stabile ale evaluării și supravegherii de către A.S.A.C., valabilitatea AOA poate fi prelungită pe perioade de pînă la 2 ani.

**SECȚIUNEA B CERINȚE ȘI CONDIȚII STABILITE PENTRU
AUTORIZAREA OPERATORILOR AERIENI****CAPITOLUL I CERINȚE ȘI CONDIȚII GENERALE****RAC-AOA 0040 Condiții pentru admiterea solicitării de autorizare**

(1) Solicitantul unui AOA trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

- (a) să fie persoană fizică sau juridică din Republica Moldova;
- (b) să nu dețină o autorizație de operator aerian (AOA) emisă de o autoritate aeronautică civilă străină;
- (c) aeronava/aeronele care urmează să fie înscrisă/înscrise în propriul AOA să fie înmatriculată/înmatriculate în Registrul Aerian al Republicii Moldova sau al altui stat semnatar al Convenției privind aviația civilă internațională (Chicago, 1944) și să nu fie înscrisă/înscrise în alt document de certificare/autorizare sau în alt document similar, eliberat de către A.S.A.C. sau de către o autoritate aeronautică din alt stat. Aeronava/aeronele trebuie să fie deținută de solicitant, în baza unui document ce confirmă dreptul de proprietate sau a unuia ce atestă dreptul de deținere, pentru o perioadă de cel puțin un an.

(2) Un operator aerian înregistrat în Republica Moldova poate solicita operarea sub propriul AOA, pentru o perioadă de cel mult 12 luni, a unor aeronave înmatriculate într-un alt stat, în următoarele condiții:

- (a) există, în baza Articolului 83 bis al Convenției privind aviația civilă internațională, un acord referitor la transferul responsabilităților privind supravegherea operării aeronavelor semnat de către autoritatea aeronautică a statului respectiv; sau
- (b) aeronavele sînt închiriate în vederea cumpărării, iar între A.S.A.C. și autoritatea aeronautică a statului respectiv există, în baza Articolului 83 bis al Convenției privind aviația civilă internațională, un acord referitor la transferul responsabilităților privind supravegherea operării aeronavelor.

(3) Un operator aerian autorizat în conformitate cu prevederile prezentei reglementări poate opera aeronave închiriate numai în condițiile respectării prevederilor reglementărilor **RAC-LS** și **RAC-AOA**.

**RAC-AOA 0045 Cerințe generale pentru autorizarea inițială/prelungirea
valabilității AOA**

Pentru autorizarea inițială și prelungirea valabilității AOA, solicitantul/operatorul aerian trebuie:

- (a) să aibă o organizare managerială capabilă să exercite controlul operațional și supravegherea tuturor operațiunilor de zbor propuse/desfășurate pentru autorizare, în vederea armonizării cu standardele stabilite de reglementările aeronautice aplicabile;
- (b) să aibă desemnat un manager responsabil (accountable manager) acceptat de către A.S.A.C., respectiv împuternicit pentru a se asigura ca toate operațiunile de zbor și activitățile de întreținere a aeronavelor să poată fi finanțate și desfășurate în conformitate cu standardele cerute de reglementările aplicabile, pentru a pune la dispoziție resurse și mijloace suficiente și a întreprinde acțiuni corespunzătoare pentru a înlătura deficiențele depistate de Sistemul de asigurare a calității;
- (c) să aibă desemnate persoane acceptate de către A.S.A.C. pentru îndeplinirea funcțiilor care implică responsabilitatea pentru:
 - operațiunile de zbor;

- sistemul de întreținere tehnică a aeronavelor;
 - sistemul de asigurare a calității;
 - pregătirea și antrenarea echipajelor;
 - operațiunile la sol.
- (d) să implementeze și să mențină funcționarea unui sistem de asigurare a calității, care să garanteze practici operaționale sigure și aeronave navigabile, în conformitate cu reglementările aeronautice aplicabile, precum și informarea permanentă și oportună a managerului desemnat conform **RAC-AOA 0045 (b)** pentru luarea măsurilor corective necesare. Acestea trebuie să cuprindă un program de asigurare a calității care să prevadă procedurile stabilite pentru a verifica dacă toate operațiunile sînt desfășurate în conformitate cu cerințele, procedurile și standardele aplicabile. Managerul Sistemului de asigurare a calității desemnat va avea acces direct la managerul responsabil;
- (e) să asigure ca fiecare zbor să fie executat în concordanță cu prevederile Manualului Operațional de Zbor aprobat de către A.S.A.C.;
- (f) să întreprindă măsuri corespunzătoare privind facilitățile de “handling” pentru a asigura siguranța și eficiența la operarea aeronavelor;
- (g) să asigure echiparea aeronavelor operate, precum și calificarea echipajelor, corespunzător cerințelor, standardelor și procedurilor autorizate pentru zona și tipul de operațiune aeriană propusă/desfășurată;
- (h) să se conformeze cu cerințele pentru sistemul de întreținere a aeronavelor prevăzute în **RAC-AOA, Secțiunea B, Capitolul III**, ținînd cont de limitările și tipul de operațiune aeriană propusă/desfășurată autorizate;
- (i) să transmită către A.S.A.C. o copie a Manualului Operațional de Zbor (FOM), aprobat de A.S.A.C., și a tuturor amendamentelor la acesta;
- (j) să asigure și să mențină facilitățile operaționale, la baza principală de operare, corespunzătoare cerințelor, standardelor și procedurilor aplicabile tipului de operațiuni propuse/desfășurate;
- (k) să dispună de resurse financiare suficiente care să asigure desfășurarea în siguranță a operațiunilor aeriene;
- (l) să convingă A.S.A.C., în baza evaluării efectuate de către aceasta, că dispune de capacitatea de a efectua operațiuni aeriene în condiții de siguranță a zborului.

RAC-AOA 0050 Condiții pentru autorizarea operatorului aerian, modificarea sau prelungirea valabilității AOA

Un solicitant va fi certificat ca operator aerian, iar Autorizația de Operator Aerian (AOA) este menținută validă numai dacă:

- (a) operatorul aerian respectă în permanență prevederile **RAC-AOA 0040**;
- (b) are o organizare proprie corespunzătoare operațiunilor propuse și dispune de resurse financiare suficiente care să asigure desfășurarea în siguranță a operațiunilor aeriene;
- (c) are organizat și menține un sistem de întreținere tehnică a aeronavelor autorizat de către A.S.A.C., în conformitate cu prevederile conținute în **RAC-AOA Secțiunea B, Capitolul III**;
- (d) aeronava/aeronavele cu care operează deține/dețin certificate de navigabilitate valabile, emise și acceptate de către A.S.A.C.;
- (e) demonstrează cu ocazia evaluării sale sau cu ocazia supravegherii și inspecțiilor la care este supus, că:
- asigură funcționarea corespunzătoare a organizației în conformitate cu reglementările în vigoare;
 - menține funcționarea corespunzătoare a sistemului de asigurare a calității;
 - derulează programe de pregătire și control a personalului aeronautic, în conformitate cu reglementările în vigoare;

- îndeplinește cerințele reglementărilor aeronautice aplicabile privind întreținerea aeronavelor operate.
- (f) asigură executarea operațiunilor aeriene cu personal aeronautic calificat și corespunzător antrenat, în conformitate cu reglementările aeronautice aplicabile;
- (g) comunică A.S.A.C., imediat, orice modificare a datelor conținute în documentele de autorizare.

CAPITOLUL II CERINȚE ADMINISTRATIVE**RAC-AOA 0055 Cererea pentru autorizare**

Cererea pentru acordarea, modificarea sau prelungirea valabilității AOA trebuie să fie completată potrivit formularului prezentat în Anexa 2 la prezenta reglementare. Indicațiile privind modul de completare a cererii se furnizează solicitantului în timpul etapei de informare a acestuia, prevăzută la **RAC-AOA 0255**.

RAC-AOA 0060 Documentația de însoțire a cererii pentru acordarea AOA

- (1) Cererea pentru acordarea AOA trebuie să fie însoțită de următoarea documentație:
- (a) documentația pentru operarea aeronavelor;
 - (b) actele constitutive ale organizației, cu toate completările și modificările ulterioare;
 - (c) copia extrasului de cont bancar;
 - (d) dovada plății tarifului convenit A.S.A.C. pentru activitatea de examinare și evaluare în vederea autorizării;
 - (e) împuternicirea, în cazul în care solicitantul este reprezentat de o altă persoană;
 - (f) documentația pentru autorizarea sistemului de întreținere tehnică, prevăzută la **RAC-AOA 0075**.
- (2) Documentația pentru operarea aeronavelor trebuie să cuprindă:
- (a) Manualul Operațional de Zbor (FOM);
 - (b) copia contractelor între solicitant și agenții aeronautici autorizați pentru prestarea serviciilor aeronautice;
 - (c) copia contractelor de asigurare pentru răspundere civilă față de terți, în cazul unor daune provocate acestora și copiile contractelor de asigurare pentru fiecare aeronavă operată;
 - (d) copia autorizației emise de către Ministerul ocrotirii sănătății (pentru executarea zborurilor în domeniul aviației sanitare).

RAC-AOA 0065 Termene

(1) Cererea inițială și documentația de însoțire pentru acordarea AOA trebuie să fie depuse la A.S.A.C. cu cel puțin 90 de zile, iar Manualul Operațional de Zbor, cu cel puțin 60 de zile, înaintea datei la care se propune începerea operării.

(2) Cererea pentru modificarea AOA existent trebuie depusă către A.S.A.C. cu cel puțin 30 de zile înainte de data intenționată pentru aplicarea modificării, însoțită de un raport cu privire la activitate.

(3) Cererea pentru prelungirea valabilității AOA trebuie depusă către A.S.A.C. cu cel puțin 30 de zile înainte de data expirării perioadei de valabilitate, însoțită de un raport asupra rezultatelor activității.

(4) Cu excepția situațiilor de forță majoră, operatorul aerian va depune către A.S.A.C. o cerere despre modificările referitoare la înlocuirea conducătorilor responsabili desemnați conform prevederilor **RAC-AOA 0045(c)**, cu cel puțin 10 zile înainte de data la care aceste modificări urmează să intre în vigoare. Această cerere nu va fi examinată de către A.S.A.C. ca cerere despre modificarea AOA.

În cazul în care operatorul aerian prezintă spre examinare un candidat nou la orice post, desemnat conform prevederilor **RAC-AOA 0045(c)** și înscris în FOM, el va prezenta la A.S.A.C. date scrise despre calificarea persoanei propuse. A.S.A.C. își rezervă drepturile de a avea o convorbire cu candidatul și de a cere de la operatorul aerian argumentări referitor la utilitatea acestuia pînă la soluționarea problemei cu privire la acceptarea lui de către A.S.A.C.

CAPITOLUL III CERINȚE PRIVIND SISTEMUL DE ÎNTREȚINERE TEHNICĂ A AERONAVELOR

RAC-AOA 0070 Prevederi generale

(1) Operatorul aerian poate opera o aeronavă pentru efectuarea activității aeronautice, indiferent de categoria acestora, numai dacă activitățile de întreținere tehnică (exceptând inspecția aeronavei înainte de zbor) și de repunere în serviciu a acestora sînt executate de o organizație de întreținere tehnică (proprie sau aparținînd unui alt agent aeronautic) autorizată sau acceptată de A.S.A.C.

(2) Autorizarea organizației de întreținere se face în conformitate cu reglementările aeronautice civile aplicabile în Republica Moldova sau în conformitate cu reglementările aeronautice emise de autoritatea aeronautică a altui stat și acceptate de A.S.A.C., dacă între autoritatea aeronautică civilă respectivă și A.S.A.C. există un acord în acest sens.

RAC-AOA 0075 Documentația pentru autorizarea sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor al unui operator aerian

În scopul autorizării, modificării, prelungirii sau revalidării AOA, solicitantul trebuie să înainteze către A.S.A.C., ca anexă la cerere, documentația de autorizare a sistemului de întreținere tehnică a aeronavei, formată din:

- (a) Memoriul de prezentare a managementului de întreținere tehnică a aeronavelor operatorului aerian (MME), în care se poate face referire la capitolele corespunzătoare din Memoriul de prezentare a activității de întreținere tehnică a organizației de întreținere tehnică a aeronavelor autorizate (MOE), dacă această organizație este inclusă în structura solicitantului;
- (b) programul/programele de întreținere tehnică a aeronavei/aeronavelor operate de către solicitant;
- (c) specimenul Jurnalului tehnic de călătorie al aeronavei utilizat de către solicitant;
- (d) copii ale contractelor încheiate, dacă este cazul, de solicitant cu operatori aeriieni sau cu organizații autorizate/acceptate de către A.S.A.C. pentru întreținerea tehnică a aeronavelor civile, din care să rezulte conformarea cu cerințele **RAC-AOA 0085 (3)**.

RAC-AOA 0080 Responsabilități pentru întreținerea tehnică a aeronavelor

(1) Operatorul aerian trebuie să asigure permanent navigabilitatea aeronavelor operate, precum și disponibilitatea echipamentului necesar pentru operarea aeronavelor în condiții normale și de urgență prin:

- (a) efectuarea inspecției înainte de zbor;
- (b) remedierea, în conformitate cu standardele stabilite, a defecțiunii sau refuzului echipamentului care afectează siguranța zborurilor, ținîndu-se cont de Lista echipamentului minim (MEL) și Lista deviațiilor de la configurație (CDL), dacă acestea corespund tipului de aeronavă operată;
- (c) efectuată de către operatorul aerian a întreținerii tehnice a aeronavelor în conformitate cu programul de întreținere tehnică aprobat de A.S.A.C. și în conformitate cu **RAC-AOA 0100**;
- (d) analiza din punctul de vedere al eficienței, a programului de întreținere tehnică a aeronavelor, aprobată de A.S.A.C. pentru operatorul aerian corespunzător;
- (e) executarea tuturor directivelor operaționale, directivelor de navigabilitate, documentelor referitoare la resursele și termenele de deservire sau alte cerințe față de menținerea navigabilității în conformitate cu cerințele stabilite de A.S.A.C.;

(f) efectuarea modificărilor tehnice conform standardelor stabilite.

(2) Operatorul aerian va asigura ca Certificatul de navigabilitate deținut pentru fiecare aeronavă operată să corespundă:

- (a) cerințelor **RAC-AOA 0080 (1)**;
- (b) termenelor de navigabilitate indicate în Certificatul de navigabilitate;
- (c) altor condiții de întreținere tehnică menționate în Certificatul de navigabilitate.

(3) Cerințele menționate la **RAC-0080 (1)** vor fi îndeplinite conform procedurilor aprobate de A.S.A.C.

(4) Operatorul aerian va stabili masa și centrul de greutate al fiecărei aeronave. Rezultatele modificărilor și/sau reparațiilor care afectează masa și centrul de greutate al aeronavei vor fi luate în considerare și vor fi documentate.

RAC-AOA 0085 Managementul pentru întreținerea tehnică a aeronavei

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să fie autorizat corespunzător de către A.S.A.C., în scopul satisfacerii cerințelor specificate la **RAC-AOA 0080 (1)**, cu excepția cazurilor în care A.S.A.C. este convinsă că activitățile de întreținere tehnică a aeronavelor prevăzute de **RAC-AOA 0080 (1)** pot fi, în întregime sau parțial, contractate de către acesta, cu o organizație de întreținere tehnică, autorizată sau acceptată de către A.S.A.C. conform **RAC-AOA 0080 (1)** și **RAC-AOA 0070 (2)**.

(2) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să angajeze o persoană sau un grup de persoane acceptabile A.S.A.C., care să asigure că toate activitățile de întreținere tehnică a aeronavelor sînt efectuate la timp și în conformitate cu standardele aprobate, astfel încît cerințele privind responsabilitățile de întreținere tehnică a aeronavelor, prevăzute la **RAC-AOA 0080** să fie îndeplinite și să asigure funcționarea sistemului de asigurare a calității cerut de **RAC-AOA 0090** din prezentul Capitol. Această persoană sau conducătorul grupului de persoane trebuie desemnată în echipa managerială ca fiind responsabilă pentru sistemul de întreținere tehnică a aeronavelor.

(3) Cînd solicitantul/operatorul aerian nu este în mod corespunzător autorizat de către A.S.A.C. pentru o anumită categorie de activitate de întreținere tehnică, este necesar ca acesta să încheie contracte privind întreținerea tehnică a aeronavelor cu o organizație/organizații care să îndeplinească cerințele specificate la **RAC-AOA 0080 (1) - (4)**. Contractul de întreținere tehnică a aeronavelor, cît și toate modificările/completările la acesta, trebuie să fie acceptate de A.S.A.C. și să detalieze procedurile privind respectarea cerințelor indicate la **RAC-AOA 0080 (1) - (4)**, specificînd și funcționarea sistemului de asigurare a calității menționat la **RAC-AOA 0090** din prezentul Capitol. Nu este necesar ca datele comerciale ale contractului de întreținere tehnică a aeronavelor să fie transmise la A.S.A.C.

(4) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure personalul menționat la **RAC-AOA 0085 (2)** cu locuri de muncă și condiții corespunzătoare de lucru pentru exercitarea atribuțiilor sale.

RAC-AOA 0090 Sistemul de asigurare a calității întreținerii tehnice

(1) Pentru asigurarea funcționării sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor, sistemul de asigurare a calității implementat de către solicitant trebuie să includă cel puțin, următoarele elemente (funcții):

- (a) monitorizarea desfășurării activităților prevăzute la **RAC-AOA 0080**, efectuate în conformitate cu procedurile aprobate de către A.S.A.C.;
- (b) monitorizarea executării, în conformitate cu contractele încheiate, a tuturor activităților de întreținere tehnică contractate; și
- (c) monitorizarea menținerii conformării sistemului întreținerii tehnice al solicitantului cu cerințele prezentului Capitol.

(2) În cazul în care solicitantul are o organizație proprie de întreținere tehnică a aeronavelor, autorizată sau acceptată de către A.S.A.C., sistemul de asigurare a calității al acesteia poate fi organizat ca o componentă a sistemului general de asigurare a calității al operatorului aerian.

RAC-AOA 0095 Memoriul de prezentare a activității de întreținere tehnică a aeronavelor operatorului aerian (MME)

(1) Solicitantul trebuie să înainteze către A.S.A.C. Memoriul de prezentare a activității de întreținere tehnică a aeronavelor (Maintenance Management Exposition), conținând detalii privind structura organizatorică a sistemului întreținerii tehnice, care să cuprindă:

- (a) nominalizarea deținătorilor funcțiilor responsabile pentru sistemul de întreținere tehnică a aeronavelor și a persoanelor din grupul de persoane prevăzut la **RAC-AOA 0085 (2)**, după caz;
- (b) procedurile ce asigură repartizarea strictă a responsabilităților privind activitatea de întreținere tehnică a aeronavelor prevăzute la **RAC-AOA 0080** și a funcționării sistemului de asigurare a calității specificat la **RAC-AOA 0090 (1)**, exceptând cazul în care organizația de întreținere tehnică a aeronavelor, autorizată sau acceptată de către A.S.A.C. este inclusă în structura solicitantului; în acest caz astfel de proceduri pot fi incluse în Memoriul de prezentare a activității de întreținere tehnică a propriei organizații de întreținere tehnică a aeronavelor (Maintenance Organization Exposition).

(2) MME al operatorului aerian, precum și toate amendamentele ulterioare la acesta, trebuie să fie aprobate de către A.S.A.C.

RAC-AOA 0100 Programul de întreținere tehnică a aeronavelor

(1) Solicitantul trebuie să se asigure că aeronava operată este întreținută tehnic în conformitate cu programul de întreținere a aeronavei aprobat de către A.S.A.C. Programul va conține informația corespunzătoare, inclusiv periodicitatea întreținerii tehnice necesare. Acest program trebuie să conțină programul de asigurare a siguranței în cazul în care A.S.A.C. va considera că un astfel de program este necesar.

Nu este necesar să fie alcătuite programe pentru aeronave cu o greutate maximă la decolare de minimum sau egală cu 5700 kg utilizate în scopurile menționate la **RAC-AOA 0015 (1) (a)**, precum și pentru aeronave, ale căror programe de întreținere tehnică prevăd termene de serviciu de lungă durată pînă la reparația capitală a tuturor sistemelor (componentelor) principale ale aeronavei.

(2) Programul de întreținere tehnică a aeronavei al operatorului aerian, precum și amendamentele la acesta, vor fi aprobate de către A.S.A.C.

RAC-AOA 0105 Instruirea personalului

Un operator aerian trebuie să se asigure ca personalul pentru întreținerea tehnică a aeronavelor să fie calificat corespunzător și instruit pentru activitățile care trebuie să le desfășoare, pentru tipul respectiv de aeronavă și echipamentele deservite.

**RAC-AOA 0110 Sistemul de evidență a stării tehnice a aeronavei
(Jurnalul tehnic al aeronavei)**

(1) Operatorul aerian trebuie să implementeze și să mențină un sistem de evidență a stării tehnice privind fiecare aeronavă operată, accesibil pentru echipaj care conține următoarele:

- (a) informații despre fiecare zbor, necesare pentru asigurarea menținerii siguranței zborurilor, și anume:
- tipul și numărul de înmatriculare a aeronavei;
 - data, ora și locul fiecărei decolări și aterizări;
 - numărul total de ore de zbor, astfel încât orele de funcționare pînă la următoarea lucrare de întreținere tehnică planificată să poată fi determinată de către echipaj;
 - detalii, confirmate prin semnătura comandantului aeronavei, privind orice defect cunoscut de către acesta, al aeronavei sau echipamentelor acesteia care afectează navigabilitatea sau siguranța operării;
 - cantitatea de combustibil și lubrifianți la bordul aeronavei, înainte de decolare și după aterizare, pentru fiecare rezervor sau grup de rezervoare;
 - tipul și concentrația fluidului și momentul (ora și minutul) începerii ultimei etape a procedurii de degivrare și/sau antigivrare;
 - confirmarea autenticată sub semnătură autorizată a efectuării inspecției înainte de zbor;
- (b) informații, confirmate sub semnătură autorizată, privind efectuarea întreținerii tehnice planificate, precum și orice lucrare ce trebuie realizată în conformitate cu programul de întreținere tehnică;
- (c) informații privind toate defectele neremediate care afectează operarea aeronavei;

(2) Sistemul de evidență a stării tehnice a aeronavei, precum și toate amendamentele la acesta, trebuie să fie aprobate de către A.S.A.C.

(3) Operatorul aerian trebuie să se asigure ca informațiile înregistrate în sistemul de evidență a stării tehnice a fiecărei aeronave prevăzute la **RAC-AOA 0110 (1)**, să fie păstrate cel puțin doi ani de la data ultimei consemnări.

RAC-AOA 0115 Sistemul de înregistrări privind întreținerea tehnică a aeronavelor

(1) Operatorul aerian trebuie să implementeze și să mențină un sistem capabil să păstreze, într-o formă acceptabilă A.S.A.C., înregistrări pentru fiecare aeronavă pe perioadele ce urmează:

- (a) toate înregistrările detaliate privind lucrările de întreținere tehnică a aeronavelor și a oricărei componente de aeronavă montate pe aceasta – 2 ani, din momentul efectuării acestor lucrări;
- (b) timpul total și ciclurile de zbor totale, după caz, pentru aeronavă și toate componentele de aeronavă cu resurse tehnice sau cu durata de serviciu limitate – 1 an după ce aeronava a fost scoasă definitiv din operare;
- (c) timpul și ciclurile de zbor din momentul ultimei reparații capitale a aeronavelor și tuturor componentelor acestora care fac obiectul limitării resursei tehnice sau duratei de serviciu pînă la reparația capitală – pînă la următoarea reparație capitală sau lucrare de întreținere tehnică echivalentă a aeronavei sau componenteii acesteia;
- (d) actele inspecțiilor curente privind operarea aeronavelor pentru stabilirea conformării cu programul de întreținere tehnică al aeronavei aprobat de către A.S.A.C. pentru operatorul aerian în cauză – pînă la următoarea inspecție;

- (e) statutul curent al directivelor de navigabilitate și buletinelor de serviciu (operare) aplicabile aeronavelor sau componentelor acestora – 1 an din momentul retragerii definitive a aeronavei din operare;
- (f) informația privind modificările și reparațiile curente la aeronave, motoare, elice sau alte componente ale aeronavei vitale pentru siguranța zborului – 1 an din momentul retragerii definitive a aeronavei din operare;
- (g) informații corespunzătoare referitoare la programele speciale de întreținere tehnică – 2 ani după expirarea termenului lor de valabilitate.

(2) Operatorul aerian va asigura că, în cazul în care aeronava este definitiv transferată de la un operator la altul, înregistrările specificate la **RAC-AOA 0110** sînt transferate odată cu aceasta.

RAC-AOA 0120 Cazuri de asigurare a nivelului echivalent de siguranță a zborurilor

Operatorul aerian va introduce proceduri alternative celor prevăzute în prezentul Capitol numai dacă acestea sînt necesare, și numai dacă procedurile alternative respective au fost aprobate, în prealabil, de către A.S.A.C., ca reprezentînd cazuri de asigurare a nivelului echivalent de siguranță a zborurilor.

CAPITOLUL IV CERINȚE ECONOMICE**RAC-AOA 0125 Cerințe pentru obținerea AOA**

Pentru obținerea Autorizației de Operator Aerian solicitantul va trebui să facă dovada că:

- (a) deține documente corespunzătoare pentru exercitarea obiectului de activitate;
- (b) are un sediu corespunzător, dotat cu mijloace de comunicație;
- (c) are personal de conducere și financiar-comercial, corespunzător calificat activității pe care urmează să o desfășoare;
- (d) dispune de resurse financiare suficiente pentru buna desfășurare a activității pentru care solicită autorizarea;
- (e) atestă solvabilitatea întreprinderii;
- (f) atestă lipsa datoriilor cu termen expirat față de agenții economici din Republica Moldova pentru servicii aeroportuare și de navigație aeriană;
- (g) are un program coerent de susținere și/sau dezvoltare a activității proprii;
- (h) are aeronave proprii sau închiriate (în conformitate cu RAC-LS);
- (i) are încheiate contracte cu furnizori de servicii aeronautice autorizați/recunoscuți de A.S.A.C. pentru servicii specializate de alimentare cu carburanți, informare meteo, navigație aeriană, etc.;
- (j) se află în posesia unor contracte de asigurare pentru răspundere civilă față de terți în cazul unor daune provocate acestora, pentru fiecare aeronavă cu care urmează să opereze.

În situația în care pe timpul perioadei de valabilitate a Autorizației de Operator Aerian (AOA) operatorul nu mai îndeplinește una sau mai multe din condițiile prezentului Capitol, A.S.A.C. poate suspenda sau revoca autorizația acordată.

CAPITOLUL V CERINȚE OPERAȚIONALE**RAC-AOA 0130 Controlul și supravegherea operațională**

Solicitantul/operatorul trebuie să asigure implementarea și funcționarea continuă a unui sistem de control operațional care să cuprindă proceduri proprii, aprobate de A.S.A.C., pentru supravegherea operațiunilor de zbor.

RAC-AOA 0135 Manualul Operațional de Zbor

(1) Operatorul va desfășura operațiuni de zbor numai în baza unui Manual Operațional de Zbor, aprobat de către A.S.A.C., destinat folosirii de către personalul responsabil de operațiunile de zbor.

(2) Manualul Operațional de Zbor se editează în limbile română, rusă sau engleză.

(3) O copie a Manualului Operațional de Zbor, părțile (A) și (B) trebuie să se afle la bordul fiecărei aeronave care va executa operațiuni de zbor.

(4) Manualul Operațional de Zbor trebuie să cuprindă următoarele părți:

A. Prevederi generale:

0. administrarea și controlul Manualului Operațional de Zbor;
1. structura organizatorică, desemnarea, atribuțiile funcționale și responsabilitățile personalului de conducere prevăzut în **RAC-AOA 0045(c)**; fișele de post și atribuțiile membrilor echipajului;
2. sistemul de control operațional și supraveghere proprie a operațiunilor de zbor;
3. sistemul de asigurare a calității;
4. componența echipajului;
5. cerințe privind calificarea personalului aeronautic navigant;
6. cerințe medicale față de personalul aeronautic navigant;
7. normative și limitări pentru timpul de lucru și zbor;
8. proceduri de operare;
9. proceduri aplicate la efectuarea operațiunilor de lucru aerian în cazul transportului armelor și munițiilor, încărcăturilor periculoase, persoanelor cu mobilitate redusă, persoanelor inadmisibile, persoanelor deportate și persoanelor arestate sau aflate în custodie și pentru desfășurarea altor activități solicitate;
10. securitatea aeronautică;
11. accidente și incidente aeronautice;
12. reguli de zbor.

B. Prevederi privind operarea aeronavei în funcție de tip:

0. informații generale și unități de măsură;
1. limitări;
2. proceduri normale;
3. proceduri anormale și de urgență;
4. performanțe de zbor;
5. planificarea și pregătirea zborului;
6. procedurile de determinare a masei și centrajului aeronavelor;
7. încărcătura (pasageri, bagaje, cargou);
8. lista deviațiilor de la configurație (CDL);
9. lista echipamentului minim (MEL);
10. echipamentul de supraviețuire, urgență și de oxigen;

11. procedurile de evacuare de urgență;
12. instrucțiuni de operare a sistemelor aeronavei.

C. Informații și instrucțiuni privind zonele de operare (zbor), rutele, aerodromurile de destinație și de rezervă

Informațiile și instrucțiunile privind comunicațiile radio, navigație și aerodromurile, inclusiv eşalonarea și altitudinea minimă pentru fiecare tip de zbor, efectuarea operațiunilor de lucru aerian sau rută și minimele de operare existente pentru fiecare aerodrom preconizat utilizării, tipuri de zbor sau efectuarea de operațiuni de lucru aerian.

D. Instruirea personalului aeronautic

1. Programele de instruire și control pentru personalul existent, a căror atribuții de serviciu sînt legate de pregătirea și executarea zborurilor – prevederi generale.
2. Programe de instruire și control.
3. Proceduri.
4. Acte supuse păstrării și termenele de păstrare.

RAC-AOA 0140 Lista echipamentului minim (MEL)

(1) Solicitantul/operatorul trebuie să stabilească, pentru fiecare aeronavă, Lista echipamentului minim (MEL), care trebuie să fie aprobată de către A.S.A.C. Aceasta trebuie să se bazeze pe lista model a echipamentului minim (MMEL), a tipului respectiv de aeronavă (daca aceasta a fost emisă de proiectant) și nu trebuie să fie mai puțin restrictivă în raport cu cerințele MMEL.

(2) Operatorul aerian va opera o aeronavă numai în conformitate cu MEL, în afara cazului cînd obține o derogare din partea A.S.A.C. Orice cerere de derogare de la MEL nu trebuie să conducă la nerespectarea cerințelor MMEL.

RAC-AOA 0145 Competența personalului responsabil de operațiunile de zbor

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure că personalul responsabil de operațiunile de zbor sau implicat direct în operațiunile la sol sau de zbor, este corect instruit, corespunde cerințelor existente și este conștient de responsabilitatea pe care o poartă.

RAC-AOA 0150 Limba de comunicare

Solicitantul/operatorul trebuie să se asigure că toți membrii unui echipaj pot comunica în aceeași limbă, astfel:

- (a) pentru operațiuni desfășurate în spațiul aerian al Republicii Moldova, în limbile română, rusă sau engleză;
- (b) pentru operațiuni desfășurate în regim internațional, în limba engleză.

RAC-AOA 0155 Informarea privind serviciile de căutare și salvare și asupra echipamentelor de supraviețuire și urgență de la bordul aeronavei

(1) Solicitantul/operatorul trebuie să se asigure că informațiile esențiale referitoare la serviciile de căutare și salvare care ar putea fi utilizate în operațiunile aeriene propuse/planificate sînt accesibile comandantului de aeronavă.

(2) Listele conținînd informațiile privind echipamentele de urgență și supraviețuire de la bordul tuturor aeronavelor trebuie să fie disponibile pentru a fi comunicate imediat, centrelor de coordonare a căutării și salvării. Listele vor conține, după caz, culoarea și tipul plutelor de salvare,

a dispozitivelor pirotehnice de semnalizare, detalii privind echiparea cu truse medicale de urgență, stocul de apă potabilă, precum și tipul și frecvențele de lucru ale stațiilor radio de urgență.

RAC-AOA 0160 Documente obligatorii la bordul aeronavelor pentru fiecare zbor

Operatorul aerian trebuie să asigure, pentru fiecare zbor, următoarele categorii de documente:

(a) Certificate, autorizații, polițe de asigurare, obligatorii la bordul aeronavei:

- (1) Certificatul de înmatriculare (originalul sau copia autentificată);
- (2) Certificatul de Navigabilitate (originalul sau copia autentificată);
- (3) Certificatul de zgomot (originalul sau copia autentificată);
- (4) Certificatul de Operator Aerian (originalul sau copia autentificată);
- (5) Autorizația de exploatare a emițătoarelor radio (originalul sau copia autentificată);
- (6) polițele de asigurare pentru răspundere civilă față de terți (copia);
- (7) documentele de autorizare valabile cu calificări ce corespund misiunii de zbor ale fiecărui membru al echipajului.

(b) Manuale:

- (1) acele părți ale Manualului Operațional de Zbor în vigoare care descriu sarcinile echipajului pentru zborul respectiv;
- (2) acele părți ale Manualului Operațional de Zbor cerute pentru desfășurarea zborului, ușor accesibile echipajului la bordul aeronavei;
- (3) Manualul de Zbor al aeronavei în cazul în care partea „B” a Manualului Operațional de Zbor nu este acceptată de către A.S.A.C.

(c) Alte documente necesare la bordul aeronavei:

- (1) Planul de zbor (Operational Flight Plan);
- (2) Jurnalul tehnic și jurnalul sanitar al aeronavei;
- (3) Jurnalul de bord al aeronavei sau misiunea de zbor („Journey log”);
- (4) detalii ale Planului de zbor (flight-plan);
- (5) informații aeronautice corespunzătoare (NOTAM/AIS);
- (6) informații meteorologice corespunzătoare;
- (7) Fișa de masă și centraj;
- (8) notificări privind categoriile speciale de pasageri, dacă este cazul, cum sînt personalul serviciilor speciale (dacă acesta nu face parte din componența echipajului), persoanele cu mobilitate redusă (invalizii), persoanele care nu au acces la bordul aeronavei, persoanele deportate și persoanele aflate sub escortă;
- (9) notificări privind încărcăturile speciale, dacă este cazul, inclusiv bunuri periculoase, precum și notificarea scrisă a comandantului aeronavei;
- (10) hărți de navigație valabile, scheme și documente asociate;
- (11) alte documente referitoare la executarea zborului în cauză care sînt solicitate de autoritățile oficiale cum sînt Manifestul de pasageri, Manifestul cargo, Declarația generală etc;
- (12) formulare de raportare așa cum sînt raportul cu privire la zbor, raportul cu privire la accidente aeronautice, incidente, pericol de coliziune etc. cerute de operatorul aerian și A.S.A.C.

RAC-AOA 0165 Stabilirea de proceduri

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să stabilească proceduri și instrucțiuni, pentru fiecare tip de aeronavă, care să conțină responsabilitățile care revin personalului de sol și personalului navigant pentru toate operațiunile la sol și de zbor.

(2) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să stabilească un sistem de control-tip chestionar (check-list) care să fie folosit de personalul navigant pentru toate fazele operării aeronavei în condiții normale, anormale și în situații de urgență, pentru a asigura respectarea procedurilor operaționale conținute în Manualul Operațional de Zbor.

(3) Operatorul va solicita membrilor echipajului să îndeplinească, pe durata fazelor critice ale zborului, numai activitățile necesare pentru operarea aeronavei în condiții de siguranță.

RAC-AOA 0170 Folosirea serviciilor de navigație aeriană

(1) Solicitantul AOA trebuie să demonstreze că poate asigura serviciile de navigație aeriană, pentru toate operațiunile de zbor propuse numai conform reglementărilor aplicabile.

(2) Operatorul aerian va efectua operațiuni de zbor numai cu asigurarea serviciilor de navigație cerute de reglementările aplicabile și va asigura utilizarea, în zbor, a acestora întotdeauna când acestea sînt accesibile.

RAC-AOA 0175 Acceptarea aerodromurilor de către solicitant/operator aerian

Solicitantul/operatorul aerian va utiliza numai acele aerodromuri care sînt adecvate pentru tipurile de aeronave operate și pentru tipul de operațiuni propus, conform reglementărilor aplicabile.

RAC-AOA 0180 Minimele de operare

(1) Solicitantul/operatorul aerian va specifica minimele de operare la fiecare aerodrom de decolare, destinație și de rezervă, utilizate în conformitate cu prevederile **RAC-AOA 0175**, precum și pentru fiecare tip de operațiuni ce se execută după regulile de zbor la vedere (VFR). Aceste minime trebuie să fie, în prealabil, aprobate de către A.S.A.C.

(2) Minimele de operare trebuie să țină seama de:

- (a) echipamentul aeronavei pentru scopurile navigației și/sau controlul asupra menținerii traiectoriei de zbor de apropiere la aterizare și ratarea repetată;
- (b) tipul de aeronavă, performanțele tehnice și de zbor și performanțele de manevrabilitate a aeronavei;
- (c) calificarea și experiența membrilor echipajului;
- (d) tipul de operațiuni aeronautice (operațiuni de lucru aerian sau zboruri de aviație generală);
- (e) regulile de zbor aplicabile (IFR și VFR).

RAC-AOA 0185 Reguli de zbor aplicabile

Operațiunile de aviație generală și activitățile aeronautice pot fi executate după regulile de zbor la vedere (VFR) și/sau după regulile de zbor instrumental (IFR) (în cazul în care la bordul aeronavei este instalat echipamentul corespunzător, personalul aeronautic navigant este corespunzător instruit/calificat și operațiunile de zbor sînt efectuate în conformitate cu reglementările stabilite).

RAC-AOA 0190 Procedurile de zbor aplicabile

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure respectarea procedurilor de zbor IFR și/sau VFR, stabilite de statul unde se desfășoară operațiunile de zbor, pentru toate etapele acestora.

RAC-AOA 0195 Procedurile de reducere a zgomotului

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să stabilească și să asigure respectarea unor proceduri de reducere a zgomotului pe timpul etapelor operațiunilor de zbor, în conformitate cu prevederile O.A.C.I., PANS OPS, Volumul I (Doc 8168 - OPS/611).

**RAC-AOA 0200 Rute și zone de operare
Operarea aeronavelor cu unul sau două motoare**

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure desfășurarea operațiunilor de zbor pe rute sau în zone, pentru care:

- (a) facilitățile la sol și serviciile de navigație aeriană pentru operațiunile de zbor planificate sînt asigurate conform reglementărilor aplicabile;
- (b) performanțele aeronavei sînt corespunzătoare cu cerințele aplicate pentru zonele de zbor propuse, inclusiv cu altitudinea minimă de zbor impusă;
- (c) echipamentele aeronavei corespund cerințelor minime pentru operațiunile aeriene propuse;
- (d) documentația și hărțile de navigație aeriană și de aerodrom sînt asigurate;
- (e) sînt asigurate aerodromuri de rezervă corespunzător accesibile, ca durată și distanță de zbor, în cazul cedării unui motor la aeronavele cu două motoare, conform reglementărilor aplicabile pentru categoria de operațiuni propuse (ETOPS, non-ETOPS);
- (f) sînt accesibile, în orice moment al zborului, suprafețe corespunzătoare de sol care să permită o aterizare forțată în siguranță, în cazul aeronavelor cu un singur motor.

(2) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să se asigure că operațiunile de zbor se desfășoară cu respectarea tuturor restricțiilor pe rută sau în zona de operare stabilite de către autoritățile aeronautice ale statului în spațiul aerian al căruia sînt executate zborurile.

RAC-AOA 0205 Stabilirea altitudinilor minime de efectuare în siguranță a zborului

(1) Solicitantul/operatorul aerian va propune și va respecta minime de zbor specifice pentru fiecare zonă de operare, segment de rută, procedură de zbor sau categorie de operațiuni de aviație generală sau lucru aerian, stabilite printr-o metodologie aprobată de către A.S.A.C. sau prevăzută de reglementările aplicabile.

(2) Cînd altitudinea minimă de zbor stabilită de către autoritatea aeronautică a unui stat este diferită de cea calculată de operatorul aerian, acesta va respecta întotdeauna valoarea superioară a acesteia.

RAC-AOA 0210 Asigurarea cantității necesare de combustibil la bord

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să demonstreze că are stabilită o metodologie pentru determinarea, în faza de planificare a zborurilor, a cantității de combustibil necesare pentru executarea în siguranță a operațiunilor aeriene propuse, în funcție de:

- (a) distanța de zbor pînă la punctul de destinație și aerodromurile de rezervă;
- (b) performanțe tehnice și încărcătura aeronavei;
- (c) procedurile de zbor;

- (d) condiții meteorologice;
- (e) proceduri de dirijare a traficului aerian și restricțiile de navigație aeriană aplicabile;
- (f) consumul combustibilului pentru manevrele la sol;
- (g) categoria de operațiuni de zbor și caracteristicile zonelor de operare (ETOPS, MNPS etc.) astfel încât rezerva de combustibil calculată să nu fie mai mică decât cea care se calculează conform cerințelor stabilite.

RAC-AOA 0215 Masa și centrajul

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure implementarea și respectarea unor proceduri de determinare, în fiecare fază a zborului, a masei și centrajului fiecărei aeronave și respectarea limitărilor prevăzute în Manualul de Zbor al aeronavei sau în Manualul Operațional de Zbor, dacă acesta este mai restrictiv.

RAC-AOA 0220 Manualul de Zbor al aeronavei

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure un Manualul de Zbor al aeronavei pentru fiecare aeronavă propusă pentru operate sau un document echivalent acestuia (care poate fi inclus în Manualul Operațional de Zbor al operatorului aerian) și aprobat de către A.S.A.C.

RAC-AOA 0225 Jurnalul de bord („Journey log”)

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure înregistrarea următoarelor informații, pentru fiecare zbor în Jurnalul de bord al aeronavei („Jorney log”):

- (a) tipul și numărul de înmatriculare al aeronavei;
- (b) data executării zborului;
- (c) lista membrilor echipajului;
- (d) locul de decolare, locul de aterizare (destinația);
- (e) ora decolării (off-block time);
- (f) ora aterizării (on-block time);
- (g) durata zborului;
- (h) tipul zborului;
- (i) incidente, defecțiuni, observații, dacă este cazul;
- (j) semnătura comandantului de aeronavă.

RAC-AOA 0230 Manuale, jurnale și documente de evidență și perioada de păstrare a acestora

(1) Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure elaborarea, implementarea și utilizarea manualelor, jurnalelor și documentelor de evidență, necesare pentru executarea operațiunilor aeriene propuse, în conformitate cu cerințele stabilite.

(2) Solicitantul/operatorul aerian va asigura păstrarea manualelor, jurnalelor și documentelor de evidență în conformitate cu cerințele JAR-OPS 1.1065.

RAC-AOA 0235 Operarea în toate condițiile meteorologice

Solicitantul/operatorul aerian va desfășura zboruri din categoria AWO (All Weather Operations) numai după autorizația emisă de către A.S.A.C. în urma demonstrării că aeronavele sale sînt certificate și echipajele sînt calificate corespunzător, iar operatorul a stabilit proceduri specifice pentru această categorie de operațiuni, în conformitate cu reglementările aplicabile.

RAC-AOA 0240 Performanțele și echipamentele aeronavelor

Solicitantul/operatorul aerian trebuie să asigure ca aeronavele propuse pentru operare au performanțe și echipamente corespunzătoare cu cerințele aplicabile operațiunilor aeriene respective.

SECȚIUNEA C PROCEDURA DE AUTORIZARE A OPERATORILOR AERIENI**CAPITOLUL I PREVEDERI GENERALE****RAC-AOA 0245 Semnificația autorizării**

Autorizația de Operator Aerian (AOA) este documentul care atestă că operațiunile aeriene civile, prevăzute în aceasta sînt autorizate de către A.S.A.C. să fie desfășurate de către operatorul aerian în conformitate cu reglementările aeronautice aplicabile.

RAC-AOA 0250 Etapele autorizării

Procedura de autorizare a unui operator aerian cuprinde următoarele etape:

- (a) solicitarea autorizării;
- (b) evaluarea preliminară a solicitării de autorizare;
- (c) inspecția operațională și a sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor în vederea autorizării;
- (d) acordarea Autorizației de Operator Aerian.

CAPITOLUL II SOLICITAREA AUTORIZĂRII**RAC-AOA 0255 Informarea solicitantului**

Solicitantul va fi informat de către A.S.A.C. asupra formei și conținutului documentației necesare autorizării. Solicitantul va primi, contra cost, un material ghid cuprinzând informațiile referitoare la:

- (a) reglementarea RAC-AOA și ale anexelor la aceasta;
- (b) cerințe față de Manualul Operațional de Zbor și programele de întreținere tehnică;
- (c) drepturile A.S.A.C. la efectuarea procedurilor de inspecție și supraveghere;
- (c) indicații privind completarea cererii pentru acordarea AOA, modificării și prelungirii valabilității AOA.

RAC-AOA 0260 Solicitarea AOA

Pentru obținerea AOA, solicitantul trebuie să prezinte către A.S.A.C. cererea pentru acordarea Autorizației de Operator Aerian (Anexa nr. 2) însoțită de documentația prevăzută de **RAC-AOA 0060**.

CAPITOLUL III EVALUAREA PRELIMINARĂ A SOLICITĂRII DE AUTORIZARE**RAC-AOA 0265 Scopul evaluării preliminare**

- (1) La primirea cererii, A.S.A.C. efectuează analiza preliminară a acesteia și a documentației de însoțire. În cazul în care documentația prezentată sau este incompletă, cererea se consideră ca fiind primită la data depunerii tuturor documentelor necesare.
- (2) În cadrul evaluării preliminare, solicitantul trebuie să demonstreze că:
- (a) are o structură a activităților preconizate corespunzătoare pentru operațiunile propuse;
 - (b) are un nivel propus pentru servicii, care să satisfacă cererile interesului public;
 - (c) a efectuat analize care indică că operațiunile propuse vor fi eficiente din punct de vedere economic;
 - (d) are o structură managerială și personal, echipament, facilități, manuale, imobil, acorduri sau contracte pentru servicii, etc., adecvate sau va fi capabil să le realizeze;
 - (e) are aeronave potrivite pentru operațiunile propuse;
 - (f) are abilitatea potențială de a conduce corespunzător operațiunile propuse;
 - (g) are capacitatea potențială de a-și asigura serviciile aeroportuare și de navigație necesare pentru desfășurarea operațiunilor de zbor propuse;
 - (h) a ales rute sau zone de operare care asigură navigația aeriană în condiții de siguranță cu echipamentele de navigație disponibile;
 - (i) aplică minime de operare compatibile cu reglementările aeronautice aplicabile (pentru fiecare aerodrom de destinație și pentru aerodromurile de rezervă sau pentru fiecare categorie de operațiuni de lucru aerian sau de aviație generală);
 - (j) a stabilit cu precizie atribuțiile și responsabilitățile personalului de conducere și a personalului care deține funcții importante pentru ca siguranța operațiunilor să nu poată fi afectată negativ datorită lipsei de organizare, de abilitate sau de control a personalului de conducere;
 - (K) cunoaște pe deplin responsabilitățile pe care le are în calitate de posesor al unei AOA;
 - (l) are capacitatea generală de a efectua, în condiții de siguranță, operațiunile propuse. În acest scop solicitantul va pune la dispoziția A.S.A.C. informații referitoare la:
 - (1) experiența în domeniul aviației civile, a solicitantului;
 - (2) experiența și calificările directorilor sau a membrilor Consiliului de conducere;
 - (3) experiența și calificările personalului de conducere și executiv.
 - (m) are un program de siguranță a zborului și de prevenire a accidentelor aeronautice; are un program de securitate aeronautică;
 - (n) are un sistem de asigurare a zborurilor și personal pregătit în conformitate cu prevederile capitolului 10 Partea I (aeronave) / capitolului 8 Partea III (helicoptere) al Anexei 6 la Convenția privind aviația civilă internațională.

RAC-AOA 0270 Analiza aspectelor legale, financiare și economice

- (1) Solicitantul trebuie să dovedească că îndeplinește toate condițiile legale și că are suficiente resurse pentru a asigura toate serviciile, echipamentele, facilitățile și personalul necesar pentru desfășurarea operațiunilor aeriene propuse.
- (2) Dacă operațiunile propuse pentru a fi autorizate nu pot fi dovedite viabile din punct de vedere financiar, economic sau legal, analiza solicitării se suspendă pînă la remedierea deficiențelor.

RAC-AOA 0275 Evaluarea aspectelor tehnice

Evaluarea solicitantului, din punct de vedere al capacităților tehnice, constă în:

- (a) analiza generală a procedurilor, practicilor și metodelor prezentate în documentația pentru operare;
- (b) verificarea preliminară a:
 - (1) structurii organizatorice și a concepției de management a solicitantului;
 - (2) calificării și experienței personalului de conducere;
 - (3) politicii de personal propuse.
- (c) verificarea conformității cu reglementările aeronautice aplicabile, a prevederilor prevăzute în:
 - (1) contractele sau acordurile pentru asigurarea serviciilor aeronautice și pentru calificarea personalului aeronautic;
 - (2) contractele pentru închirierea aeronavelor.

RAC-AOA 0280 Finalizarea evaluării preliminare

- (1) Observațiile sau obiecțiile A.S.A.C. rezultate în cadrul evaluării preliminare se aduc la cunoștință, în scris, solicitantului.
- (2) Precizările, modificările sau completările la documentația de însoțire a cererii trebuie prezentate imediat, de către solicitant, A.S.A.C.
- (3) După finalizarea cu rezultate corespunzătoare a evaluării preliminare, A.S.A.C. informează, în scris, solicitantul despre rezultatul acesteia și despre trecerea la următoarea etapă a procedurii de autorizare. În acest scop, A.S.A.C. stabilește, de comun acord cu solicitantul, durata și data inspecției operaționale și tehnice.

CAPITOLUL IV INSPECȚIA OPERAȚIONALĂ ȘI INSPECȚIA SISTEMULUI DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR ÎN VEDEREA AUTORIZĂRII**RAC-AOA 0285 Scopul inspecției**

(1) Inspecția operațională și a sistemului de întreținere a aeronavelor constă în efectuarea unor verificări la fața locului (la sediul și bazele de operare, la organizațiile de întreținere tehnică și la facilitățile de aerodrom) de către inspectori sau echipe de inspectori ai A.S.A.C. în vederea obținerii tuturor informațiilor necesare, care să poată demonstra că solicitantul are abilitatea și capacitatea necesare pentru desfășurarea operațiunilor aeriene propuse, zi de zi, în siguranță și eficiență.

(2) Observațiile rezultate în procesul de inspecție vor fi aduse la cunoștința solicitantului, în scris. Mențiunile, corecțiile, explicațiile și, după caz, justificările observațiilor formulate de către inspectorii A.S.A.C. vor fi transmise de către solicitant la A.S.A.C., în scris, cu precizarea modului și a datei la care neconformitățile vor fi eliminate prin acțiuni corective.

RAC-AOA 0290 Conținutul inspecției operaționale

Inspecția operațională cuprinde următoarele domenii:

- (a) inspecția infrastructurii, sistemului de administrare și management al solicitantului;
- (b) verificarea Manualul Operațional de Zbor (FOM);
- (c) operațiunile la sol (facilitățile aeronautice fixe, echipamentele aeronautice mobile, controlul operațional intern, calificarea și autorizarea personalului navigant, competența personalului de cabină, programele de antrenament, procedurile de evacuare de urgență de la bordul aeronavelor, procedurile în caz de amerizare, evidența activităților de zbor etc.);
- (d) operațiunile de zbor (planificare, pregătire pentru zbor, executarea zborurilor pe rutele propuse și efectuarea operațiunilor de lucru aerian, operațiuni după zbor).

RAC-AOA 0295 Conținutul inspecției sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor

Inspecția sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor cuprinde următoarele domenii:

- (a) inspecția infrastructurii, sistemului de administrare și management al sistemului de întreținere tehnică;
- (b) verificarea MME și a programelor de întreținere tehnică a aeronavelor;
- (c) inspecția asigurării facilităților aeronautice specifice;
- (d) inspecția sistemului intern de asigurare a calității de întreținere tehnică a aeronavelor;
- (e) verificarea autorizării componentelor sistemului de întreținere a aeronavelor;
- (f) verificarea calificării și programelor de pregătire a personalului tehnic;
- (g) inspecția sistemului evidenței întreținerii tehnice a aeronavelor.

RAC-AOA 0300 Prezentarea rezultatelor inspecției

(1) Rezultatele activității de inspecție se concretizează prin întocmirea, de către inspectorii A.S.A.C., a unor rapoarte de evaluare, în care se vor consemna aprecierile referitoare la capacitatea solicitantului de a desfășura operațiuni aeriene în condiții de siguranță de zbor, resursele financiare ale acestuia pentru desfășurarea corespunzătoare a activităților propuse,

precum și modul de organizare a activităților de întreținere a aeronavelor. Rapoartele vor conține și propuneri pentru măsuri corective de remediere a eventualelor neconformări constatate. Dacă, în final, se constată că nu sînt îndeplinite cerințele de autorizare prevăzute de reglementările aplicabile, se va propune neacordarea Autorizației de Operator Aerian.

(2) Rapoartele finale de evaluare, avizate de către șefii subdiviziunilor corespunzătoare, se aprobă de către Prim-vice-directorul general al A.S.A.C.

CAPITOLUL V ACORDAREA AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN**RAC-AOA 0305 Decizia de acordare/neacordare a AOA**

(1) Directorul general al A.S.A.C. decide acordarea sau neacordarea AOA, în baza concluziilor și propunerilor prezentate în raportul final de evaluare. În cazul acordării AOA, Directorul general al A.S.A.C. decide și asupra operațiunilor aeriene care se autorizează, precum și limitările acestora.

(2) Autorizația de Operator Aerian se semnează de către Directorul general al A.S.A.C.

(3) Decizia de neacordare a Autorizației de Operator Aerian, împreună cu motivele care au stat la baza ei, se comunică, în scris, solicitantului autorizării.

(4) Contestațiile solicitanților/operatorilor depuse în legătură cu neacordarea AOA se examinează în conformitate cu prevederile RAC-AOA 0335.

RAC-AOA 0310 Conținutul Autorizației de Operator Aerian

Autorizația de Operator Aerian și anexa la aceasta conține următoarele elemente:

- (a) numele și adresa operatorului aerian;
- (b) data emiterii și perioada de valabilitate;
- (c) descrierea tipurilor de operațiuni autorizate;
- (d) tipurile și înmatricularea aeronavelor autorizate pentru operare;
- (e) zonele autorizate de operare sau rutele;
- (f) limitări speciale;
- (g) autorizări/aprobări speciale.

RAC-AOA 0315 Activități după acordarea Autorizației de Operator Aerian

(1) Autorizația de Operator Aerian emisă de către A.S.A.C. este transmisă solicitantului, însoțită de o scrisoare în care sînt menționate eventualele observații sau constatări și de un exemplar al Raportului final de evaluare a solicitantului. Un exemplar martor al Autorizației de Operator Aerian rămîne la A.S.A.C.

(2) După emiterea Autorizației de Operator Aerian, A.S.A.C. procedează la:

- (a) publicarea în documentele corespunzătoare informative ale A.S.A.C. a informației privind autorizarea operatorului aerian;
- (b) declanșarea activității de supraveghere permanentă asupra activității operatorului aerian.

CAPITOLUL VI PRELUNGIREA VALABILITĂȚII ȘI MODIFICAREA AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN**RAC-AOA 0320 Prelungirea valabilității Autorizației de Operator Aerian**

(1) Solicitarea prelungirii valabilității AOA se face printr-o cerere a operatorului aerian însoțită de:

- (a) raportul privind activitatea economică desfășurată de operatorul aerian, precum și prezentarea planului pentru activitatea viitoare;
- (b) raportul de autoevaluare pentru activitatea tehnică și activitatea operațională, însoțit, după caz, de programe propuse privind acțiunile corective;
- (c) dovada achitării de către operatorul aerian a tarifelor pentru serviciile de examinare a cererii;
- (d) dovada achitării de către operatorul aerian a datoriilor către alți agenți aeronautici.

(2) În vederea prelungirii valabilității AOA, posesorul acestuia va depune la A.S.A.C. un raport privind îndeplinirea programului de securitate aeronautică, în vederea aprobării acestuia cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea perioadei de valabilitate a AOA.

(3) Ca urmare a cererii de prelungire a valabilității AOA, A.S.A.C. efectuează o evaluare a operatorului aerian, procedînd conform prevederilor Capitolului IV din Secțiunea C a prezentei reglementări.

(4) Decizia de prelungire a valabilității AOA se ia de către Directorul general al A.S.A.C. în baza raportului de evaluare a operatorului aerian, avizat de șefii subdiviziunilor corespunzătoare ale A.S.A.C. și aprobat de Prim-vice-directorul general al A.S.A.C.

(5) Decizia de aprobare a prelungirii perioadei de valabilitate a AOA este urmată de înscrierea în AOA a noii perioade de valabilitate, sub semnătura Directorului general al A.S.A.C.

(6) Decizia privind prelungirea Autorizației de Operator Aerian se comunică, în scris, de către A.S.A.C., operatorului aerian în termen de 5 zile de la data emiterii acesteia.

RAC-AOA 0325 Modificarea Autorizației de Operator Aerian

(1) Modificările Autorizației de Operator Aerian se pot face la solicitarea operatorului aerian sau în urma deciziei A.S.A.C. Ele constau în extinderea sau restrîngerea condițiilor de operare cuprinse în anexa la AOA în sensul modificării condițiilor speciale de operare, completării AOA pentru operarea cu tipuri de aeronave suplimentare sau în scopul acordării de autorizări speciale.

(2) În cazul solicitării modificării Autorizației de Operator Aerian, cererea este depusă în termenul prevăzut în **RAC-AOA 0065 (2)** și tratată în conformitate cu prevederile conținute în **RAC-AOA 0265 - 0300**.

(3) Decizia privind modificarea AOA se comunică de către A.S.A.C., în scris, operatorului aerian, în termen de 5 zile de la data emiterii acesteia.

**CAPITOLUL VII SUSPENDAREA ȘI REVOCAREA AUTORIZAȚIEI
DE OPERATOR AERIAN****RAC-AOA 0330 Prevederi generale**

(1) Directorul general al A.S.A.C. decide suspendarea sau revocarea AOA, în baza concluziilor aprobate de către Prim-vice-directorul A.S.A.C. în rezultatul inspecțiilor, cercetării sau verificării, efectuate în cadrul exercitării supravegherii asupra activității operatorului aerian în cazul:

- (a) nerespectării legilor și/sau reglementărilor referitoare la aviația civilă;
- (b) nerespectării cerințelor și condițiilor care au stat la baza autorizării;
- (c) neremedierii deficiențelor constatate pe perioada supravegherii exercitate în conformitate cu prevederile cuprinse în Secțiunea D a prezentei reglementări.

(2) Autorizația de Operator Aerian poate fi suspendată pe o perioadă de cel mult 6 luni.

(3) Efectuarea operațiunilor aeriene/executarea zborurilor de aviație generală în perioada în care Autorizația de Operator Aerian este suspendată, este interzisă și conduce la revocarea imediată a AOA.

(4) Decizia de suspendare sau revocare a AOA se comunică, în scris, de către A.S.A.C., operatorului aerian în cauză în termen de 5 zile de la emiterea acesteia.

(5) În cazul revocării unei Autorizații de Operator Aerian, procedura de autorizare se reia și se desfășoară ca în cazul autorizării inițiale.

(6) În cazul revocării unei Autorizații de Operator Aerian, titularul acesteia este obligat să restituie originalul la A.S.A.C., în termen de 5 zile de la data primirii deciziei de revocare a AOA.

RAC-AOA 0335 Contestații

(1) Decizia de neacordare, suspendare sau anulare a AOA, împreună cu motivele care au stat la baza ei, se comunică, în scris, solicitantului/operatorului aerian

(2) Contestațiile împotriva deciziei de neacordare, suspendare sau revocare a AOA se adresează către A.S.A.C. de către solicitantul/operatorul aerian în cauză, în termen de 15 zile de la comunicarea notificării respective.

(3) În termen de 30 zile de la data depunerii contestației, A.S.A.C. comunică solicitantului modul de soluționare al acesteia.

(4) În cazul în care solicitantul/operatorul aerian nu este satisfăcut de decizia A.S.A.C. privind soluționarea contestației, aceasta urmează să fie soluționată în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

SECȚIUNEA D SUPRAVEGHEREA CONTINUĂ A OPERATORILOR AERIENI**RAC-AOA 0340 Scopul supravegherii**

(1) După eliberarea Autorizației de Operator Aerian, în scopul asigurării siguranței operațiunilor aeriene și în conformitate cu prevederile Legii aviației civile, operatorii aerieni sînt supuși supravegherii și inspecțiilor A.S.A.C. pe întreaga perioadă de valabilitate a AOA pentru a se verifica menținerea condițiilor existente la data acordării AOA, respectarea cerințelor specifice menționate în anexa la AOA și conformarea cu reglementările aeronautice civile aplicabile.

(2) În procesul exercitării supravegherii și inspecțiilor A.S.A.C. va acorda o atenție deosebită asupra eficienței de funcționare a sistemului de asigurare a calității a operatorului aerian. În cazul în care sistemul de asigurare a calității a operatorului aerian nu îndeplinește sarcinile puse în conformitate cu cerințele reglementărilor aeronautice aplicabile, A.S.A.C. este în drept să examineze problema privind suspendarea sau revocarea AOA.

RAC-AOA 0345 Organizarea supravegherii operatorilor aerieni

(1) Activitatea de supraveghere se realizează prin inspectarea periodică a tuturor aspectelor operațiunilor de zbor, a navigabilității aeronavelor și a sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor, a sistemului de asigurare a calității, precum și prin evaluări ale activității economice a operatorului aerian.

(2) În cazul sesizării unor deficiențe sau apariției unor dificultăți, de orice natură, în desfășurarea operațiunilor aeriene, care ar putea afecta siguranța zborului, A.S.A.C. organizează inspecții speciale sau anchetări pentru cazul respectiv.

(3) Inspecțiile în cadrul exercitării supravegherii continue a operatorilor aerieni se realizează atît în conformitate cu planul anual aprobat de către Prim-vice-directorul general al A.S.A.C., cît și în afara planului, dar în toate cazurile nu mai puțin de 2 ori pe an. Inspecțiile efectuate în vederea autorizării operatorului aerian nu se referă la inspecțiile în cadrul exercitării supravegherii continue a operatorilor aerieni. Nerespectarea de către operatorul aerian a termenelor planificate de efectuare a inspecțiilor conduce la suspendarea AOA.

(4) Operatorul aerian suportă toate cheltuielile legate de inspecțiile și cercetările exercitate de către inspectorii A.S.A.C. (transport, cazare, diurnă etc.).

RAC-AOA 0350 Măsuri corective

Dacă în cadrul activității de supraveghere desfășurate, se constată că operatorul aerian, deținător al unei Autorizații de Operator Aerian, nu mai îndeplinește condițiile cerute pentru autorizare sau nu respectă limitările specificate în documentul de autorizare, A.S.A.C. informează imediat, în scris, operatorul aerian în cauză asupra neconformărilor constatate și solicită remedierea acestora într-o perioadă de timp determinată. În cazul în care deficiențele sesizate nu se remediază, A.S.A.C. suspendă sau revocă, după caz, Autorizația de Operator Aerian.

CLASIFICAREA OPERAȚIUNILOR AERIENE

Классификация авиационной деятельности

Cu excepția zborurilor de aerotaxi, numărul de locuri pentru pasageri și/sau încărcătură utilă sau greutatea maximă de decolare nu determină categoria operațiunilor aeriene.

За исключением полетов аэротакси, количество мест для пассажиров и/или загрузки или максимальный взлетный вес не определяет категорию авиационной деятельности.

**SPECIMEN DE CERERE PENTRU ACORDAREA, MODIFICAREA,
PRELUNGIREA VALABILITĂȚII AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN**
*Образец заявления относительно выдачи, изменения, продления срока действия
Разрешения Эксплуатанта*

ADMINISTRAȚIA DE STAT
A AVIAȚIEI CIVILE

C E R E R E
PRIVIND
ACORDAREA/MODIFICAREA/PRELUNGIREA VALABILITĂȚII
AUTORIZAȚIEI DE OPERATOR AERIAN (AOA)

Заявка

относительно выдачи/изменения/продления срока действия
Разрешения Эксплуатанта (AOA)

1.1. SOLICITANTUL (*numele, adresa, date comerciale și fiscale de înregistrare*)
Заявитель (наименование, адрес, коммерческие и фискальные данные)

.....

.....

.....

1.2. REPREZENTAT prin (*nume, prenume, funcție/calitate, adresă*)
Представляемый (имя, фамилия, должность/качество, адрес)

.....

.....

.....

.....

solicităm:
просим:

acordarea
(выдать)

modificarea
(изменить)

prelungirea valabilității
(продлить срок действия)

Autorizației de Operator Aerian, în vederea autorizării pentru desfășurarea operațiunilor aeriene conform următoarelor informații:

Разрешения Эксплуатанта, для осуществления авиационной деятельности согласно нижеследующей информации:

2.1. Aeronave (tip, însemne de înmatriculare):

Воздушные судна (тип, регистрационные знаки):

a) Aeronave proprii
Собственные воздушные судна

.....

.....

.....

.....

b) Aeronave aflate la dispoziție în baza unui titlu de deținere (natura titlului de deținere, perioada de utilizare)

Воздушные судна используемые эксплуатантом на основании документа владения (тип документа владения, срок использования воздушного судна)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2. Categoria operațiunilor aeriene propuse pentru autorizare:

Категория эксплуатационной деятельности предлагаемой к освидетельствованию:

A. <u>LUCRU AERIAN</u>	DA / NU		Reguli de zbor aplicabile <i>Применяемые правила полетов</i>		Operare numai ziua <i>Эксплуатация только днем</i>		Operare ziua și noaptea <i>Эксплуатация в дневное и ночное время</i>	
			VFR / IFR		DA / NU		DA / NU	
1. Operațiuni în folosul agriculturii și silviculturii <i>Работы для нужд лесного и сельского хозяйства</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Aerofotogrammetrie <i>Аэрофотосъемки</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Operațiuni geodezice <i>Геодезические работы</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Tractare aeronave <i>Буксировка ВС</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Lansare parașutiști și materiale <i>Заброска парашютистов и предметов</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Operațiuni de supraveghere <i>Деятельность по надзору</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Publicitate aeriană <i>Авиационная реклама</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Observații meteo <i>Метео наблюдение</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ambulanța aeriană <i>Воздушная скорая помощь</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Operațiuni speciale cu elicoptere <i>Специальные работы на вертолетах</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Operațiuni de stingere a incendiilor <i>Работы по тушению пожаров</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Operațiuni de evacuare și intervenție medicală <i>Работы по эвакуации и медицинского вмешательства</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Operațiuni pentru protecția mediului <i>Работы по защите окружающей среды</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. Operațiuni de căutare și salvare <i>Работы по поиску и спасению</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Școală de zbor <i>Летная школа</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Zboruri de agrement <i>Туристические полеты</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Alte activități <i>Другая деятельность</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

b) Numele, calificarea și experiența personalului responsabil pentru:*Имя, фамилия, квалификация и опыт персонала ответственного за:*

- **operațiunile de zbor;**
эксплуатационную деятельность
- **sistemul de întreținere tehnică;**
систему технического обслуживания
- **sistemul de asigurare a calității;**
систему обеспечения качества
- **pregătirea, antrenarea și inspecția proprie a personalului aeronautic navigant.**
подготовку, тренировку и проведения внутреннего контроля авиационного персонала

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5. Tipul zonele geografice propuse pentru operare, pentru fiecare tip de aeronavă:*Географические зоны, предполагаемые для эксплуатации для каждого типа воздушных судов*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.6. Data la care Manualul Operațional va fi prezentat către A.S.A.C.:*Дата к которой Руководство по производству полетов будет представлено в ГАГА*

.....

.....

2.7. Date detaliate privind sistemul de întreținere tehnică a aeronavelor*Подробные данные относительно системы технического обслуживания воздушных судов***a) Organizarea sistemului de întreținere tehnică a aeronavelor:***Организация системы технического обслуживания воздушных судов*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Responsabilitățile pentru întreținerea tehnică a fiecărui tip de aeronavă (denumirea și adresa organizației de întreținere și numărul contractului încheiat, după caz)

Ответственность за техническое обслуживание каждого типа воздушных судов (наименование и адрес организации по техническому обслуживанию и номер заключенного договора, если необходимо)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Referințe privind programul de întreținere tehnică pentru fiecare tip de aeronavă:

Ссылки относительно программы технического обслуживания для каждого типа воздушных судов

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.8. Data propusă pentru începerea operării

Предполагаемая дата начала эксплуатационной деятельности

.....

.....

2.9.¹ Numărul Autorizației de Operator Aerian

Номер Разрешения Эксплуатанта

.....

Declar că informațiile prezentate mai sus sînt reale și că orice modificare a acestora va fi adusă la cunoștința Administrației de Stat a Aviației a Republicii Moldova, în termenle prevăzute în reglementările aeronautice aplicabile.

Декларирую, что выше представленная информация правдива и что Государственная администрация гражданской авиации Республики Молдова будет информирована о любом изменении настоящих данных в сроки установленные действующими авиационными правилами.

Numele și prenumele persoanei autorizate:

Имя и фамилия представителя

Semnătura

Подпись

Data

Дата

¹ – Se completează numai în cazul solicitării modificării sau prelungirii valabilității AOA

Заполняется только в случае запроса на внесение изменений в AOA или на продление срока действия AOA

REPUBLIC OF MOLDOVA
AIR OPERATOR AUTHORIZATION

No XXXXXXXX

În conformitate cu reglementarea aeronautică civilă RAC-AOA, în baza evaluărilor efectuate, Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova certifică că:
In compliance with Civil Aviation Regulation RAC-AOA and on base of evaluation performed, the Civil Aviation Authority of the Republic of Moldova hereby certifies that:

[**Denumirea operatorului**
XYZ Air Operator]

[**Adresa**
Adress]

se conformează prevederilor Legii aviației civile a Republicii Moldova și îndeplinește cerințele reglementării aeronautice civile RAC-AOA – Autorizarea operatorilor aerieni, avînd capacitatea de a efectua operațiunile aeriene de lucru aerian/aviație generală specificate în Anexa la această autorizație, în condițiile și limitările stabilite.

meets the provisions of the Civil Aviation Law of the Republic of Moldova, conforms to requirements of the Civil Aviation Regulation RAC-AOA – Air Operator's Authorization and possess capacity to perform aerial works/general aviation operations specified in the Annex of this Authorization, within stated conditions and limitations.

Prezenta Autorizație nu este transmisibilă și poate fi suspendată sau revocată în cazul în care se constată nerespectarea cerințelor și condițiilor de autorizare.

*This Authorization is not transferable and can be suspended or revoked in case of non-compliance with the
unless sooner suspended or revoked, shall continue in effect until*

Data emiterii: [dd/mm/yyyy].

Issued date:

Data expirării: [dd/mm/yyyy].

Expire date:

Emisă de: Administrația de Stat a Aviației Civile
issued by: the Civil Aviation Authority

Semnătura:

Signature

Numele

Name:

Funția: Director general

Title: Director General

ANEXĂ LA
AUTORIZAȚIA DE OPERATOR AERIAN NR. XXXXXXXXXX
Annex to Air Operator Authorization nr.

CONDIȚII SPECIFICE DE OPERARE
Special operational conditions

1. Tipul operațiunilor aeriene autorizate:

Type of authorized air operations:

	DA / NU							
			Reguli de zbor aplicabile <i>Applicable rules of air</i>		Operare numai ziua <i>Daylight operations only</i>		Operare ziua și noaptea <i>Day and night operations</i>	
A. LUCRU AERIAN			VFR / IFR		DA(YES) / NU(NO)		DA(YES) / NU(NO)	
AERIAL WORKS								
1. Operațiuni în folosul agriculturii și silviculturii <i>Operations for forestry and agriculture</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Aerofotogrammetrie <i>Air photography</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Operațiuni geodezice <i>Land measuring operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Tractare aeronave <i>Midair towing</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Lansare parașutiști și materiale <i>Air dropping of the parachute Jumpers and cargo</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Operațiuni de supraveghere <i>Observation flights</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Publicitate aeriană <i>Air advertising</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Observații meteo <i>Weather observation flights</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ambulanța aeriană <i>Ambulance flights</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Operațiuni speciale cu elicoptere <i>Helicopter external load operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Operațiuni de stingere a incendiilor <i>Fire fighting operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Operațiuni de evacuare și intervenție medicală <i>Emergency and medical Intervention flights</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Operațiuni pentru protecția mediului <i>Environmental protection Operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Operațiuni de căutare și salvare <i>Search and rescue Operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Școală de zbor <i>Flight school</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Zboruri de agrement <i>Touring flights</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Alte activități <i>Other operations</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

DA / NU

B. AVIAȚIE GENERALĂ

☐	☐
--------------------------	--------------------------

GENERAL AVIATION OPERATIONS

Reguli de zbor aplicabile <i>Applicable rules of air</i>	Operare numai ziua <i>Daylight operations only</i>	Operare ziua și noaptea <i>Day and night operations</i>
--	--	---

		VFR / IFR	DA(YES) / NU(NO)	DA(YES) / NU(NO)
1. Transport aerian în interes propriu <i>Corporate operation</i>	☐	☐	☐	☐
2. Zboruri în interes propriu <i>Company flights</i>	☐	☐	☐	☐
3. Zboruri particulare <i>Private flights</i>	☐	☐	☐	☐
4. Zboruri școală <i>Training flights</i>	☐	☐	☐	☐
5. Zboruri sportive <i>Sports flights</i>	☐	☐	☐	☐

2. Tipul și înmatricularea fiecărei aeronave:

Type and registration number of the aircraft operated:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Autorizări speciale:

Special permissions:

- CAT II / CAT III**
- MNPS**
- ETOPS**
- RNAV**
- TRANSPORT DE BUNURI PERICULOASE**
- DANGEROUS GOODS TRANSPORTATION**

4. Limitări:

Limitations:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Notă: Toate operațiunile de zbor se efectuează în conformitate cu prevederile Manualului operațional de zbor.

Note: All the flight operations are to be performed in compliance with the Operator's Flight Operational Manual.

Data emiterii: [dd/mm/yyyy].

Issued date:

Emisă de: Administrația de Stat a Aviației Civile
issued by: the Civil Aviation Authority

Semnătura:

Signature

Numele

Name:

Funția: Director general

Title: Director General